

Izjave ubeglega poljskega delegata pred kongr. odborom

Korowicz je dejal, da sprejema poljska delegacija pri Združenih narodih svoje ukaze iz Moskve.

WASHINGTON. — Dr. Marek Stanislaw Korowicz, bivši član poljske delegacije, ki je po-
begnil na stran svobodnega sveta, je v četrtek pričel pred kongresnim odborom ter izjavil, da je v sovjetskih načrtih "zavojevanje sveta v letih 1970 do 1980, nimajo pa v načrtih takojšnje vojne. Korowicz, ki je bil univerzitetni profesor mednarodnega prava, je rekel:

"Kremelj čuti, da v sedanjih okoliščinah vojna ni najboljša stvar za uresničanje njegovih ciljev."

Njegovo opisovanje življenja za železna zavesa, o katerem je rekel, da je življenje mizerije in suženjstva — "pravi inferno" ali peklo, je bilo oddajano preko radia Glas Amerike in Svobodne Evrope v Poljsko kakor tudi v ostale satelitske države.

Dejal je tudi, da je samo 6 do 7 odstotkov Poljakov rdečih in da bi v svobodnih volitvah komunistična partija ne dobila več kot dva odstotka glasov.

"Toda vsaka delavska revolucija, slika oni, ki se je primerila nedavno v Vzhodni Nemčiji, bi bila zadušena v krvi poljskega ljudstva," je rekel. Po vsej deželi so nameščene sovjetske čete, ki bi v kali zadušile vsako revolucijo.

Vsa poljska ekonomija je upravljana v korist sovjetskega vojnega stroja, je dejal, in poljska delegacija pri Združenih narodih sprejema svoje ukaze iz Moskve.

Farley: Sen. McCarthy je pognal prekucuho iz ameriške vlade!

Značilno priznanje od strani značilnega moža, osebnega prijatelja in sodelavca pokojnega Roosevelta.

PARIZ. — James A. Farley, eden najvplivnejših demokratov v Ameriki, ki je bil intimen prijatelj pokojnega predsednika F. D. Roosevelta, je izjavil, da se mora priznati, da je senator Jos. McCarthy tisti, ki je pregnal prekucuho iz vlade Združenih držav.

Bivši predsednik vseameriške demokratske stranke je rekel častnikarjem:

"Ni na meni, da bi odobral ali grajal način McCarthyjevega postopka. Toda priznati se mora, da se je samo njemu zahvaliti, da so bili subverzivni elementi pognani iz vlade, v kateri itak niso imeli ničesar iskati."

"Dalje moramo priznati da je bil v zadnji volilni kampanji senator McCarthy poleg predsednika Eisenhowerja najbolj učinkovit nasprotnik demokratske stranke."

Vremenski
prerok
pravi:

Jasno in zmerna temperatura danes. Ponoči oblačno in ne tako hladno kakor snoči.

Bančni rop

MARMADUKE, Ark. — Tukaj je neki ropar izropal Security Bank and Trust Co. za 40 tisoč dolarjev.

Morilec mladenke prosi njene starše odpuščanja

Mladenko so pokopali v petek v White Plains, N. Y., kjer je bil njen dom.

UPPER SANDUSKY, O. — Dne 25. septembra sta šla 19-letni Roy R. Schinagle in prav toliko stara Cynthia Pfeil, ki jo je on tako brutalno umoril, vsak svojo pot: on je pričel svojo legalno bitko za svoje življenje, ker bo, obtožen umora po prvem redu, mladenka, ki je sanjala o poroki in medenih tednih, pa je bila pokopana v White Plains, N. Y., kjer je njen dom.

David Kerr, clevelandski policijski kapetan, je izjavil, da so prišla na dan še sledeča dejstva:

Mladenka je nagovarjala ljubimca, naj jo čimprej poroči. — Fant Ray pa ji je odgovarjal: — "Ker si čakala že tako dolgo, počakaj še nekaj časa."

Mladenič, ki je bil nagel in hude jeze je najmanj dvakrat pretepel dekle zaradi težav, v katere jo je spravil. Cynthia pa mu je vsak pot nemudoma odpustila: "Kaj hočem? Je pač nagel jeze."

V soboto je pričel mladenič v ječi pisati pismo staršem mladenke, katero je ubil. "Težko mi je pisati to pismo, toda čutim da moram," je dejal. "To je vse, kar jim še lahko storm."

Fant je že napisal dve strani pisma, toda v soboto ga ni še končal. Rekel je, naj ga puste v celici samega z njegovimi mislimi in njegovim pismom.

Odvetnik, ki ga bo zagovarjal, je rekel, da sta fant in dekle že določila definitivni dan za poroko — 24. septembra. Odvetnik je pripomnil, da bo to lahko potrdilo več mladeničevih prijateljev v Clevelandu.

Dve smrtni žrtvi promet. nesreče v Clevelandu

CLEVELAND. — V soboto sta se v Clevelandu smrtno ponesrečili dve osebi. Nick Pjatak, stanujoč na Sandusky Ave. se je zaletel s svojim avtomobilom v kandelaber (drog) poulične svetilke na Clifton Blvd. ter je pol ure pozneje v bolnišnici umrl. Marion Abbot, star 33 let in stanujoč na Woodland Ave., pa je pod cestno svetilko popravljaval avtomobilsko kolo oziroma pnevmatiko, iz katere je uhaljal zrak, pri čemer se je zaletel neki drug avto v zadnji konec njegovega vozila, pri čemer je bil Abbott tako zelo poškodovan, da je dve uri pozneje podlegel v bolnišnici ranam.

Papež proglasil "malo sveto leto"

VATIKAN. — Papež Pij XII. je 26. septembra proglasil "malo sveto leto" v splošno 100 letni-
ce proglasitve dogme o brezmadežnem Marijinem spočetju.

V encikliki vsem škofom po svetu, je papež proglasil Marijino leto ter priporočal vernikom, naj molijo za mir, in za cerkveno edinstvo Cerkve molka onkraj železne zaves.

Premier Pella hvali Mrs Luce

RIM. — Premier Pella je zelo pohvalil Mrs. Clare B. Luce, ki ima položaj ameriškega ambasadorja v Italiji, zaradi njenega prvilnega razumevanja tržaškega vprašanja.

Brutalni umor ženske v Clevelandu

CLEVELAND. — Tukaj bodo obtožili umora po prvem redu 27-letnega Russell Davis, ki je priznal policiji, da je v petek brutalno ubil svojo ljubico, 31 let staro Mrs. Helen Kennedy.

Žensko so našli ubito v neki goreči baraki v ozadju hiše št. 1936 Prospect Ave. Morilec sam je poklical policijo ter ji priznal svoje dejanje.

Priznal je tudi, da je nato, ko jo je ubil s konkretnim blokom, zažgal barako, da bi truplo

Meany spet izvoljen; Truman je govoril na konvenciji AF of L

Število predsednikov je bilo zvišano od trinajst na petnajst. — Truman burno pozdravljen.

ST. LOUIS. — George Meany, 58 let stari bivši "plumber", je bil v petek na konvenciji Amer. delavske federacije ponovno brez opozicije izvoljen za njenega predsednika. Wm. Schnitzler je bil izvoljen za tajnika - blagajnika.

Prav tako je bilo brez opozicije izvoljenih petnajst podpredsednikov Federacije, ki z Meanyjem in Schnitzlerjem tvorijo izvršni odbor AFL. Število podpredsednikov je bilo zvišano od 13 na 15, da se je zagotovilo mesto Al Hayesu, predsedniku unije strojnikov, in M. Hutchesonu predse, dniki unije stavbniških mizarjev.

Dan poprej je govoril na konvenciji Mr. Truman, ki je bil burno pozdravljen ob svojem vstopu v dvorano.

Angleži ne razodevajo atomskih tajnosti

SYDNEY, Avstralija. — Nek-ki angleški atomski znanstvenik je dejal, da Velika Britanija ne bo obvestila Zdr. držav o rezultatih atomske detonacije, ki jo bodo izvedli prihodnji mesec v Avstraliji.

POGODBA MED ŠPANIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

Združene države dobe v Španiji mnogo pomorskih in letalskih vitalno važnih oporišč. — V Španijo bo prišlo tisoče ameriških vojakov, ki bodo zavezniki dežele. — Pogodba bo veljavna 10 let.

MADRID, Španija. — Združene države in Španija so podpisale 26. septembra vzajemno gospodarsko in vojaško pogodbo, ki jih veže, in sicer prvokrat v zgodovini, kot zaveznike proti komunizmu.

Na podlagi te pogodbe so dobile Združene države vitalno važna pomorska in zračna oporišča v tej odločno protikomunistični državi. Španija pa bo dobila v zameno \$226,000,000 vojaške in gospodarske pomoči tekom fiskalnega leta, ki se bo končalo 30. junija.

Združene države bodo dobile oporišča v Madridu, Barceloni, Sevilji in drugih krajih. Njene pomorske baze pa bodo v Cadizu, Cartageni in drugih krajih operacij ameriške šeste mornarice.

Za Španijo je podpisal pogodbo njen zunanji minister Alberto M. Artajo, za Združene države pa ameriški senator James C. Dunn.

Ceremonija podpisa se je izvršila na španskem zunanjem ministrstvu v atmosferi prijateljstva in zavezništva obeh držav, trdno odločenih, boriti se do skrajnosti proti obkrožujočemu komunizmu. Ob tej priliki so bili pozabljeni vsi grenki spomini na leto 1898, ko se je vršila špansko - ameriška vojna. Takrat je bila med obema državama podpisana pogodba, s katero se je Španija odpovedala svoji zadnji kolonialni posesti v Novem svetu.

Odlej bodo ameriška, atomske bombe noseča letala, pripravljena na odlet na izboljšanih španskih taboriščih. V Španijo so prispelo tisoče ameriških vojakov, ki bodo gostje in zavezniki dežele.

Pogajanja za to pogodbo so

Ivanka Zakrajšek

Iz New Yorka smo prejeli vest, da je včeraj zjutraj tam-
kaj umrla Mrs. Ivanka Zakrajšek, soproga znanega Leo Zakrajška, ki ima že več let svojo potniško pisarno v New Yorku. Pokojna je bila znana tudi v Clevelandu, kjer je bil nekdanji njen dom in kjer je imela mnogo prijateljev, ki jo bodo zelo pogrešali. Njen soprog je bil svojetčasno slovenski častnikar ter je izdajal v Milwaukee svoj list, kakor tudi pozneje v New Yorku nekaj časa priljubljeni tehnik "Naš dom." Ostale podrobnosti bomo objavili pozneje. — Užaloščenemu soprogu, sinu in sorodnikom blagopokojne izrekamo ob tej priliki naše globoko sožalje.

Mary Barle

Po dolgi mučni bolezni je preminula v nedeljo zjutraj v Marymount bolnici Mary Barle, rojena Marinčič, stanujoča na 5061 Phillips Ave., Maple Heights v starosti 71 let. Ranjka je bila doma iz vasi Gornje Kamje, fara Dobrič na Dolenjskem, odkoder je prišla sem pred 50 leti. Spadala je k društvu Sv. Ane št. 150 KSKJ, društvu Mir, št. 10 SDZ, društvu Sv. Rešnjega Telesa ter društvu Slovenske ženske Zveze št. 15 SZZ. Tukaj zapuška žalujejo hčer Anno Planinsek, sinove Joseph, John in Anthony ter vnuke, brate Franca in starem kraju sestro Frances in brata Antona. Pogreb pokojne se bo vršil v sredo zjutraj iz Louis Ferfolia zavoda ob 8:30 v cerkev sv. Lovrenca ob 9 uri, potom na Kalvarija pokopališče.

Alyce Elaine Harkell

V nedeljo popoldne je umrla na svojem domu 1530 E. 36. St. Alyce Elaine Harkell (Harlaković), ki je bila že dolgo bolna. Bila je rojena v Clevelandu, 40 let stara in ni bila poročena. Zaposlena je bila zadnjih deset let kot prodajalka v Wm. Taylor Co. trgovini. Zapuška mater Katherine, rojeno Borovac, pri kateri je živela, sestra Geraldine Dudukovich in Annette Bykowski, tri brate: Nick, Michael in Eliot. Oče ji je že prej umrl. Pogreb bo v sredo popoldne ob eni uri v cerkev sv. Save na E. 36. St. iz Grdinovega pogrebnege zavoda na E. 62. St. in od tam na pokopališče.

Stari šimpanz je poginil

EDINBURGH, Škotska. — Tu je poginil šimpanz Filip, ki je bil star 28 let in menda najstarejši šimpanz, kar jih je v zooloških vrtih. Filip je bil strasten kadilec in pivec.

Dovolj sladkorja v Angliji

LONDON. — Angleške gospodinjje bodo poslej zopet lahko kupovale sladkor, katerega bodo dobile kolikor ga bodo hotele. Po 14 letih je zdaj konec odmerkov sladkorja.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Norwood Community Council — Na zadnji seji v četrtek 24. septembra, ki se je je udeležil tudi bivši predsednik John Kovacic, je bilo govora o pritožbah zaradi Steel Improvement Co., ki povzroča toliko hrupa v naselbinah, dalje o tem, kako poskrbeti za snago cest in javnih prostorov. Trije skavti so pa poročali o lepotah naše dežele, v kolikor so jih poleti videli.

Mesečna seja —

Klub Ljubljana ima v torek ob navadnem času sejo v AJC na Recher Ave. Na dnevnem redu je razpravljanje o zabavi, ki se bo vršila 11. oktobra. Vse članstvo vabljen.

Rojenice —

Mr. in Mrs. John Vatovec Jr., 10801 Prince Ave., se je rodil sinko. S tem sta postala Mr. in Mrs. John Vatovec, 10801 Prince Ave., že drugi stari oče in stara mati, prav tako tudi Mr. in Mrs. John Soltis, 10310 Sandusky Ave. Čestitamo!

Peta obletnica —

V sredo ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Louise Jadrich v spomin 5. obletnice njene smrti.

Pismo ima v uradu —

Mrs. Prijatelj ima v našem uradu pismo, ki ga ji pošilja Marija Zimmerman iz Ljubljane.

Sedma obletnica —

V torek, 29. sept. bo ob 8:30 v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Genovefo Supan v spomin 7. obletnice njene smrti.

Na obisku —

Iz Memphis, Tenn., je prišel na konvencijo zobozdravnikov dobro poznani dr. Victor G. Fink, ki stanuje pri bratu Anthony Fink, 18323 Marcella Rd., tel KE 1-2837.

Zadušnica —

V torek, 29. septembra ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Louis Papesh z Edna Ave.

Molitev —

Jutri zvečer ob osmih bo molitev članic št. 15 Slovenske ženske zveze za pokojno sestro Mary Barle, ki leži v Ferfolijevem pogrebem zavodu. V sredo pa naj se po možnosti udeleže pogreba.

NAJNOVEJŠE VESTI

DORTMUND, Nemčija. — V nekem rudniku v tujakšnji okolici je bilo ubitih 11 premogarjev, ko se je vdrla zemlja ter jih podsula.

KAIRO, Egipt. — Danes je prišel s letalom senkaj senator Knowland, republikanec iz Kalifornije, ki bo ostal tukaj dva dni.

DALLAS, Texas. — Tri matere ameriških vojakov, ki so se vrnili iz komunističnega ujetništva ter izjavili, da nočejo nazaj v domovino, dokler ne zavladala tukaj komunistični režim, so izjavile, da so nemudoma pripravljene odleteti v Korejo, kjer bi govorile s svojimi sinovi kakor znajo govoriti le matere. Ti trije so izmed 23, ki so izjavili, da nočejo nazaj, ker da so postali komunisti.

NEW YORK. — Bivši predsednik Harry S. Truman bo prejel nocoj v New Yorku odlikovanje za njegovo delo in prizadevanje za "štiri svobode." Govoril bo v hotelu Waldorf-Astoria. Govor bo oddajan po radiu in televiziji.

Albert S. Porter naj bo bodoči clevelandski župan!

V CLEVELANDU bodo nastopili pri primarnih volitvah trije županski kandidati, ki se bodo potegovali za položaj ali urad, katerega je župan Thom A. Burke tako častno vršil. Trije kandidati so: Albert S. Porter, okrajni inženir in kandidat demokratske stranke; William J. McDermott, sodnik mladinskega sodišča, kandidat republikancev, in Anthony J. Celebrezze, ki pravi, da je neodvisen kandidat.

Jutri, v torek, bodo clevelandski volilci izvolili dva od teh treh, nakar bo ob novembrskih volitvah eden izmed njih izvoljen za župana.

Po naših mislih bi bil izmed vseh najboljši okrajni inženir A. S. Porter, o katerem smo prebrali, da bo vodil mestno upravo po načrtih poti župana Burkeja, pod čigar županovanjem je postalo mesto Cleveland ponosna metropola.

Velik in vpliven clevelandski dnevnik "The Cleveland Plain Dealer" deli isto mnenje, kar bo razvidno iz njegovega sledečega uredniškega članka, ki ga je objavil 13. septembra. Med drugim piše:

"Po naših mislih je Albert S. Porter najboljši zato, ker on naj-

bolj razume in zapopada mestne probleme ter je najbolje kvalificiran rešiti jih po svojem treniranju, izkušnjah in dispoziciji. Mnogo teh problemov bo namreč administrativnih ali pa bodo izrasli iz industrijskega porasta ter iz porasta prebivalstva. Njegove tozadevne skušnje so nam porok, da se bo znal teh problemov lotiti ter jih pravilno rešiti.

Mr. Porter je bil rojen v Virginiji pred 48 leti, je obiskoval tukajšnje Lakewood High šolo in leta 1928 promoviral kot inženir na Ohio State University.

Leta 1929 je postal inženir Cleveland Highway Research biroja, od leta 1933 do 1941, ko je vstopil v mornarico, je bil glavni pomočnik okrajnega inženirja John O. McWilliamsa, kjer je bil pogonska sila pri gradnji Main Ave., mostu.

Po petih letih službe v mornarici, kjer je bil inženir - oficir in iz katere je izstopil kot komandir, se je Mr. Porter vrnil v Cleveland, kjer je 1. jan. 1947 nasledil kot okrajni inženir McWilliamsa, kateri je resigniral.

Od takrat so ga volilci že dvakrat izvolili v ta urad.

Civični voditelji, uradniki, u-

nameščenci imajo najveje spoštovanje za sposobnosti Mr. Porterja. Položaji, katere je zastopal kot inženir, so mu pripomogli do intimnega poznavanja mnogih problemov in projektov Clevelanda in države Ohio kakor tudi Cuyahoga okraja. On je bil odličen in učinkovit administrator, inženir in koordinator.

Mr. Porter se ni potegoval za župansko kandidato, ko se je zaznalo, da Mr. Burke ne bo več kandidat. Za kandidata so ga izbrali njegovi demokratski tovariši, mali in veliki, ki so ga nagovorili, naj kandidira.

Naj ob tej priliki še omenimo, da so Mr. Porterja osebno izbrali kot najboljšega sedanji župan Burke ter ostali nešteti demokraci. Poretr je premočna osebnost, da bi se dal dominirati po kakim "mašini" ali kakem časopisu!

On si ni zgradil svojega slovesa s klečeplazenjem ali servilnostjo!

Po našem mnenju bi bil Mr. Porter najboljše kvalificiran za župana po svojem značaju, treniranju in sposobnosti. On pozna clevelandske probleme kot malokdo in mu ne bo treba ho-

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOMELAND

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 191 Mon., Sept., 28, 1953

Prepozno spoznanje

Državni tajnik John Foster Dulles je pred dnevi govoril pri "American Bar Association," ameriškem odvetniškem združenju, o napakah ustanovnih določil mednarodne organizacije Združenih narodov. Povdarjal je, da so v njih sledeči nedostarki in vrzeli:

Prva napaka izvira iz dejstva, da so ta pravilnik določali trije voditelji: Roosevelt, Churchill in Stalin, ki so gledali v tej organizaciji nekako miroljubno nadaljevanje vojnega triumvirata in so radi tega izročili najvišjo oblast varnostnemu svetu.

Druga napaka leži po Dullesovem prepričanju v tem, da je uspešno delovanje te mednarodne organizacije narodov odvisno od sodelovanja naroda (Sovjetov), v katerem vlada mednarodna stranka komunizma, ki stremi za tem, da bi ovladala ves svet.

Nadaljna vrzel v ustanovi Združenih narodov pa je ta, da njeni ustanovniki niso upoštevali dejstva, da svetovni red in mir ni odvisen od oseb, marveč od zakona, ki vsebuje večna načela pravičnosti in morale.

Velika pomanjkljivost pravilnika ZN pa je tudi v tem, da je bil sprejet v predatomski dobi in je radi tega postal neraben, še predno je stopil v veljavo.

Tako pravilno sodi po tolikih skušnjah in neuspehih naš državnih tajnik za zunanje zadeve.

Združeni narodi, ki so nastali po drugi svetovni vojni, so neka druga izdaja Društva narodov, ki se je rodilo po prvi svetovni vojni iz pravilnega mišljenja, da je nujno potrebna neka mednarodna organizacija, ki bi urejevala mednarodne odnose in preprečevala nadaljne vojne strahote. Tako prva, kakor tudi ta druga mednarodna ustanova je odpravljala in ni spolnila nad, ki so jih v njo stavili vojne trudni narodi. To je bilo pričakovati takoj od začetka obeh teh ustanov. Društvo narodov je imelo predvsem namen zavarovati pridobitve zmagovalcev po prvi svetovni vojni, potem Združenih narodov pa so nameravali njeni ustanovitelji Roosevelt, Churchill in Stalin obdržati v mednarodnih odnosih glavno besedo. Obe mednarodni ustanovi sta bili zgrajeni brez moralne podlage in brez ugotovitve večnih načel pravičnosti ter brez zadostnih sankcij proti krivičnemu napadalcu.

Na vse te napake je pogosto opozarjala sveta stolica in pa tudi ameriški škofje, toda njih glas je bil le klic vpijočega v puščavi.

Že med drugo svetovno vojno, v svojem božičnem nagovoru leta 1944, je sedanji papež Pij XII. povdarjal, da bi moralo biti bodoče društvo narodov zgrajeno na moralnih načelih, na priznanju človeškega dostojanstva in splošno obveznih zakonih ter na načelu, da so vsi narodi enakovredni, da velja za vse enaka pravica, za male in velike. "Uresničenje teh zahtev v bodočem društvu narodov bi preprečilo napake in pomankljivosti prejšnjih poizkusov društva narodov in bi moglo ustvariti veličasten red, ki bi urejal in vodil bodisi odločitve društva narodov, kakor tudi uporabo sankcijskih sredstev. Oblast društva narodov bi morala biti resnična in dejanska nad državami, včlanjenimi v njem, vendar tako, da bi vsaka izmed njih obdržala pravico do svoje vrhovne oblasti. Bodoča zveza narodov bi morala imeti oblast in možnost sankcij, da bi napadalca mogla takoj kaznovati. Pravilnik bodoče mednarodne ustanove mora biti zgrajen na splošno moralnih načelih, enakih za vse, za zmagovalce in premagance."

Tudi ameriški katoliški škofje so že davno pred Dullesom opozarjali na napake ustanovnih določil Združenih narodov. Že 15. aprila 1945 so v svojem skupnem pastirskem pismu javno svarili vlado in ameriški narod pred tem, da bi mesto pravičnosti veljala le beseda tret vellesil. Škofje so že takrat ugotavljali, da Varnostni svet Združenih narodov ni nič drugega kot zveza velikih sil, katerim je dana oblast nad zakonom.

Že leta 1944 pa so ameriški škofje svarili pred nevarnostjo komunističnega razdiralnega dela pri Združenih narodih, ko so zapisali:

"Državi, ki odreka svojemu lastnemu narodu popolne naravne pravice, se ne more zaupati, da bo koristno sodelovala v mednarodni družbi." In aprila 1945 so ameriški škofje ponovno svarili: "Vsak dan je bolj jasno, da bosta ves svet, vse ljudi in vse narode v politični bodočnosti ločili dve moči in bistveno nezdružljivi poti. To sta prvotna svobodna demokracija in marksistični totalitarizem. Mi moramo imeti pred očmi dejstvo, da obstoja bistvena razlika v mišljenju in politiki med Rusijo in zapadno demokracijo. To obstoja ostro nasprotje med obema ideologijama." Leta 1944 so ameriški škofje opozarjali, da "mora mednarodni zakon voditi mednarodne odnose, da je za zavarovanje pravičnega miru nujno potrebna mednarodna ustanova, ki bo zgrajena na priznanju objektivnih moralnih dolžnosti, ne pa samo na obvezi pogodb. Ta mednarodna organizacija mora zahtevati od vsake države, članice, da garantira v svojih zakonih in v dejanju vrojene pravice človeške osebnosti, dru-

žine, narodnih manjšin ter njih civilne in verske pravice."

Vsi ti resni opomini so naleteli na gluha ušesa pri Rooseveltu in Churchill, da jih pa Stalin ni hotel sprejeti, je pa samo po sebi umevno. Tako so kot pravi slovenski pregovor postavili kozla v zelnik za vrtnarja, ko so sprejeli Sovjetsko Rusijo v Združene narode brez vsakih garancij, da bo spoštovala moralna načela. Največji tat, ropar, morilec ter nasilnik, ki snuje vedno nove napade v mednarodnem življenju, sedi sedaj kot nekaj vrhovni mirovni sodnik v Združenih narodih, ki so postali za komuniste le propagandna tribuna. Svet opazuje neprestana zasedanja, polno konferenc brez vsakega uspeha. Dokler se Združeni narodi ne postavijo na trdno stališče, kot so ga označili papež in ameriški škofje, ne morejo narodi sveta ničesar pričakovati od njih. M.

Sem in tja po Pennsylvaniji

Poroča Majk

Pittsburgh, Pa. — Moja Kata tizirajo Ika iz razloga, ker far-me že par dni opominja, da za nekaj pointov ceneje, kakor pre-kakim dopisom. Izgovarjam se na vse načine, pa izgovori pri-nje dosti ne zaležejo in pravi, kdor hoče in ima dobro voljo, vsako zapreko lahko premaga. Deloma ima Kata prav, saj je res-tako. Ljudje si le nekaj domi-šljujemo, potem pa mislimo, da je tako, v resnici pa je drugače in se da vse napraviti, če ima človek v taki zadevi odločno vo-ljo. Kjer pa te ni, se pa človek poleni in v takem stanju ni nič opravljenega.

Novic je v našem slavnem "špicburgu" res vedno dovolj. So pa novice vsake vrste. Naj-več take, ki za druge kraje niso zanimive. To, da je tudi pri nas vse polno nesreč in nezdgo, mi ni treba praviti, ker teh je dosti v vsakem kraju. Posebno pa še v takih krajih, kakor pri nas, kjer imamo dosti ovinkov, klancev in drugih prilik za nezgode. Noviča bi bila, da bi v takih krajih nesreč ne bilo. Nesreč so krivi vozniki, nekaterim se preveč mu-di, drugi niso dovolj pozorni in mislijo, da je ves prostor na ce-sti samo za nje določen, pa vozi-jo po sredi, drugi pa naj bi vo-zili po obcestnem grabnu. Po-sledica pa je, da so sami najpr-vo v grabnu. Oblasti in razne varnostne organizacije sta lno opozarjajo ljudi, naj bodo opre-zni, kadar vozijo, pa vse skupaj menda preslišijo in nesreče se vrstijo naprej in naprej. To ne kaže nič drugega, kakor da ne-katerim ljudem se silno mudi na drugi svet.

Pred nekaj dnevi se je vršilo pred Public Utility Commission v Harrisburgu zasliševanje za-stopnikov Pittsburgh Railway Co., ki obratuje poulični prevo-zni sistem. Cena prevoznini je sedaj 17c. Družba prosi in svojo prošnjo podpira s raznimi do-kaži, da je neobhodno potrebno zvišati ceno prevoznini na 20c, ali pa bo za naprej pri obratu zguba. Družba se sklicuje po-sebno na visoke plače, ki jih mora plačevati svojim vposljen-cem. Tako tudi na vedno višje in višje izdatke za oskrbo, popra-vo in drugo pouličnih "trolley-ev." Kje so tisti časi, ko smo se vozili vse popoldan za "okrogli denikel." Ni jih več, o njih lahko samo pojem: "... poprej v sta-rih časih je res prav lušno blo — zdaj pa. . ."

O naši sedanji vladni upravi v Washingtonu imamo Amerikan-ci različna mešana mnenja. Pred-sednik Ike skuša pokazati uspe-he z nekaterimi spremembami. A to pri tako obsežni upravi se ne more doseči kar čez noč. To so ogromne naloge, ogromni pro-blemi. Dobro sliko o Ikovem vladanju in prizadevanju, da bi deželo privedel v neko gospo-darsko in politično stabilizacijo po republikanskem receptu, je te dni podal znani kolonar C. Lucey v "Pittsburgh Pressu." On pravi, da o Ikovem doseda-njem predsednikovanju so sle-deča mnenja: Tisti, katerim je predsedalo Trumanovo-Achesono-vo politikanje, pravijo, da je Ike prepočasen, da bi moral hi-treje presekati vse zveze s Tru-manovimi načini vladanja, zlasti v zunanji politiki. Farmarji kri-

tizirajo Ika iz razloga, ker far-mrski pridelki se prodajajo za nekaj pointov ceneje, kakor pre-kakim dopisom. Izgovarjam se na vse načine, pa izgovori pri-nje dosti ne zaležejo in pravi, kdor hoče in ima dobro voljo, vsako zapreko lahko premaga. Deloma ima Kata prav, saj je res-tako. Ljudje si le nekaj domi-šljujemo, potem pa mislimo, da je tako, v resnici pa je drugače in se da vse napraviti, če ima človek v taki zadevi odločno vo-ljo. Kjer pa te ni, se pa človek poleni in v takem stanju ni nič opravljenega.

Novic je v našem slavnem "špicburgu" res vedno dovolj. So pa novice vsake vrste. Naj-več take, ki za druge kraje niso zanimive. To, da je tudi pri nas vse polno nesreč in nezdgo, mi ni treba praviti, ker teh je dosti v vsakem kraju. Posebno pa še v takih krajih, kakor pri nas, kjer imamo dosti ovinkov, klancev in drugih prilik za nezgode. Noviča bi bila, da bi v takih krajih nesreč ne bilo. Nesreč so krivi vozniki, nekaterim se preveč mu-di, drugi niso dovolj pozorni in mislijo, da je ves prostor na ce-sti samo za nje določen, pa vozi-jo po sredi, drugi pa naj bi vo-zili po obcestnem grabnu. Po-sledica pa je, da so sami najpr-vo v grabnu. Oblasti in razne varnostne organizacije sta lno opozarjajo ljudi, naj bodo opre-zni, kadar vozijo, pa vse skupaj menda preslišijo in nesreče se vrstijo naprej in naprej. To ne kaže nič drugega, kakor da ne-katerim ljudem se silno mudi na drugi svet.

Pred nekaj dnevi se je vršilo pred Public Utility Commission v Harrisburgu zasliševanje za-stopnikov Pittsburgh Railway Co., ki obratuje poulični prevo-zni sistem. Cena prevoznini je sedaj 17c. Družba prosi in svojo prošnjo podpira s raznimi do-kaži, da je neobhodno potrebno zvišati ceno prevoznini na 20c, ali pa bo za naprej pri obratu zguba. Družba se sklicuje po-sebno na visoke plače, ki jih mora plačevati svojim vposljen-cem. Tako tudi na vedno višje in višje izdatke za oskrbo, popra-vo in drugo pouličnih "trolley-ev." Kje so tisti časi, ko smo se vozili vse popoldan za "okrogli denikel." Ni jih več, o njih lahko samo pojem: "... poprej v sta-rih časih je res prav lušno blo — zdaj pa. . ."

O naši sedanji vladni upravi v Washingtonu imamo Amerikan-ci različna mešana mnenja. Pred-sednik Ike skuša pokazati uspe-he z nekaterimi spremembami. A to pri tako obsežni upravi se ne more doseči kar čez noč. To so ogromne naloge, ogromni pro-blemi. Dobro sliko o Ikovem vladanju in prizadevanju, da bi deželo privedel v neko gospo-darsko in politično stabilizacijo po republikanskem receptu, je te dni podal znani kolonar C. Lucey v "Pittsburgh Pressu." On pravi, da o Ikovem doseda-njem predsednikovanju so sle-deča mnenja: Tisti, katerim je predsedalo Trumanovo-Achesono-vo politikanje, pravijo, da je Ike prepočasen, da bi moral hi-treje presekati vse zveze s Tru-manovimi načini vladanja, zlasti v zunanji politiki. Farmarji kri-

slabo vrši svojo prosvetno misi-jo, za svojo jedoto malo kedaj porabi toliko prostora, kakor ga pa porabi za Titovo propagando, ki ima v svojem cilju jedro za-treti in uničiti vsako demokraci-jo, kakor jo uživamo v Ameriki. Well, kaj bi bilo na mestu, da bi rekli takemu počenjanju?

Zdi se mi, da bi bil na mestu ljudski rek: Ene vrste ptici, sku-paj lete. . .

Anton Grdina st. podpira John Kovačiča

Cleveland, O. — Ohranimo svoje dobro ime in pošljimo v ja-vno zastope najboljšje predstavnike!

Slovenci uživamo v mestu že od nekdaj dobro ime. Dokler ni-smo imeli tam svojih lastnih za-stopnikov, smo podpirali može, kot sta bila Edward Haserod in kasneje Adam Damm. To so bili poštenjaki in so nam radi ustre-gili, kjerkoli so mogli.

Potem smo dobili svojega last-nega zastopnika — John L. Mi-helicha. Dolgo dobo je bil v mestnem svetu in nas je odlično zastopal. Zadnjih 14 let je prav dobro opravljal to nalogo Ed-ward Kovicac. Bil je vselej in vsakemu na razpolago in se rad potegnil za pravico svojih roja-kov in naselja. Kaj vse je Edi naredil za naselbino, je posebno meni dobro znano. Zlasti se je trudil po katastrofi, ki je zade-la naselbino ob eksploziji plin-skih rezervarjev.

Sedaj izbiramo novega zastop-nika za mestni svet. Edijevo me-sto je prevzel John Kovicac, nje-gov brat. Naj k dopisu J. Gor-nika dodam še nekaj stvari.

Johna dobro poznam in morem reči, da sem prav zadovoljen, da bomo v njem dobili odličnega za-stopnika varde. On ni samo zm-žen, ampak ima tudi dosti dobre volje.

S temi besedami ne maram podcenjevati nobenega drugega kandidata. Vsakdo, ki se čuti zm-žnega, ima pravico, da se po-teguje za javno službo.

Osebo smatram John Kova-čica za najsposobnejšega in naj-primernejšega za zastopnika 23. varde v mestnem svetu in ga za-to vsem najtoplejše priporočam v izvolitve.

Anton Grdina, St.

Volite odvetnika Franka Lavricha za zastopnika 23. varde!

Cleveland, O. — V torek 29. t. m. bodo primarne volitve, na katerih bomo izbrali dva kandi-data za zastopnika naše varde za mestni svet. Med kandidati je večina naših rojakov. Prav bi bilo, da pojde vsak ameriški dr-žavljan in državljanka našega rodu na volišče in pomaga roja-kom, ki so izšli iz naselbine, do te odlične javne službe.

Vsi so fest fantje in vem, da bo vsakdo skušal storiti, kolikor bo le mogel v dobrobit naselbi-ne. Vseh ne moremo izvoliti, od-ločiti se moramo torej za enega, oziroma dva.

V naselbini je še mnogo vpra-šanj, ki jih je treba rešiti. Za-htevajo zm-žnih in preudarnih ljudi, ki se jih bodo lotili. Pre-mislila sem vse in prišla do za-ključka, da bi bil odvetnik Frank G. Lavrich najpripravnější in najsposobnejša oseba za to nalo-ga. Pošljimo ga torej kot zastop-nika 23. varde v mestni svet.

V naši naselbini se je rodil, v šolo je hodil k sv. Vidu, bil več let vnet član pri raznih društvih. Posebno veliko se udelejuje pri Društvu Sv. Imena. Razmere v naselbini so mu dobro znane in jih bo torej znal pravilno zastopati.

Prisrčno želim, da bi se našel že nek zastopnik varde, ki bi po-skušil napraviti konec ponočne-mu razbijanju težkega kladiva Drop Forge tovarne. To razbija-nje nam ne krade samo nočnega miru, ampak škoduje tudi našim domovanjem. Prepričana sem,

da se bo Frank Lavrich, če bo iz-voljen, za to stvar zavzel.

Ne pozabite torej v torek po-staviti križ pred njegovo ime. Ne izgovarjajte se, da za nasel-bino še ni nič naredil. F. Lav-rich je še mlad in priden. Goto-vo se bo potrudil po svojih naj-boljših močeh za napredek na-selbine, dajte mu za to samo pri-ložnost! Ne bo nikomur žal, ki bo to storil!

Mary Marinko
6713 Bonna Ave.

Na vinsko trgatav

Euclid, O. —

Že čriček prepeva
ne more več spat,
v trgatav velevala,
vsi pojdemo brat!

Ljudje se rado vedno sprašuje-jo kje in kdaj bo ta trgatav. Da ne bi kdo zašel v tuj vinograd, vam povem, odkod vas ta čriček kliče.

Izvanredno bogato obložen je letos vinograd v Euclidu na Re-cher pri ženski zvezi št. 14. Ra-de bi videle, da bi bila trgatav v enem popoldnevu končana in sicer smo določile dan trgatav na nedeljo 4. oktobra ob 4. uri po-poldne iz razloga, ker rabimo ogromno število trgatav za naš velik vinograd; ljudje imajo pa največ časa ravno v nedeljo po-poldne. Zato vabimo vse, mlade in stare, da se v čim večjem šte-vilu udeležijo trgatav.

Za takimi imenovani "likof," ki se po stari navadi napravi ob tr-gatvi, smo tudi poskrbele. Vse se bo vrtilo, ker nam bo dobro znana Grabnarjeva godba igrala same poskočne. Za prazne želo-dčke in suha grla bo tudi prav do-bro poskrbljeno. Imeli boste pri-liko na razne dobrote, kot tudi na srčke; sicer je pa najboljšje, da pripelje vsak svojega kar s seboj.

Vsem je dobro znano, da je tatvina grozja strogo kazniva. Seveda krasti, da te nihče ne do-bi, je dovoljeno. Ker je vino-grad jako velik, bodo vsled var-nosti nameščeni pazniki. Pazite se, da koga ne zasačijo pri kraji grozja, kajti vsak tak bo pripel-jan pred sodnika. Lahko se ko-mu pripeti, da se bo znašel v za-poru, da mu pa ne bo treba pre-dolgo sedeti, se bo vsakemu nu-dila prilika, da se odkupi.

Kakor vidite bo zabave dovolj, trgatav, godba, ples, jedača, pi-jača in zapor. Vabimo vse, da se udeležite trgatav v vinogru-du "ženske zveze" dne 4. okto-bra na Recher Ave.

Odobor.

Franka Mervarja v mesni svet

Cleveland, O — Jutri bomo iz-birali kandidate za župana in za člane mestnega sveta. V 23. var-di se poteguje za to službo kar 7 oseb, od tega je pet Slovencev.

Izbirali bomo. Kako bomo iz-birali? Kaj naj vpliva na našo odločitev za tega ali onega? — Gotovo je treba najprej oceniti osebo, ki se za naše zaupanje po-teguje. Je to značajan človek, ki bo iskal v prvi vrsti rešitve vprašanj, ki zanimajo nas vse? Ali se bo brigal za splošno jav-no dobro bo pri njegovih od-ločitvah igrala vloga tudi oseb-na korist? Važno je, da oseba, ki naj nas zastopa v mestnem svetu, tudi dovolj razgledana, dovolj prožna, da bo znala svoje stališče spretno in vztrajno za-govarjati. To je mogoče le, če razmere v naselbini dobro pozna in ve tudi, kako je do te ali one težave prišlo.

Vse to moramo razmisliti, pre-den se odločimo!

Frank Mervar, ki letos že tret-jič kandidira, je gotovo mož, ki naše zaupanje zasluži. V naj na-selbini živi že nad 40 let. Videl je njene skromne začetke, — spremljal njen napredek in ve dobro, kaj ji še manjka, kaj bi se dalo še izpolniti. Frank je naš

človek, pozna nas in zato ve, kaj želimo, kako bi radi to ali ono imeli, ne da bi veliko spraševal. Frank je sposoben in priden mož ki se svoje odgovornosti zaveda in se po tem tudi ravna.

Čut odgovornosti in ljubezni do svoje domovine je pokazal že kot mlad fant, ko je prostovoljno stopil v armado, da bi se uspo-sobil za obrambo domovine. Ko je nevarnost nastopila, se je po-zivju tudi odzval. Svoje dobro srce je pokazal tudi po zadnji vojni, ko je v imenu veteranov, kjer že dolga leta vneto deluje, prepotoval taborišča beguncev onstran morja, da bi jim mogel čim več pomagati.

Kot poštenega, sposobnega moža in vnetega delavca, kot do-brega Amerikanca in trdnega Slovenca, ki mu je dobrobit na-selbine posebno pri srcu, Fran-ka Mervarja vsem rojakom naj-topleje priporočam. Napravite jutri križ pred njegovim ime-nom!

J. Sorshek.

Zemljevidi niso vedno zanesljivi

Še zmeraj se dogajajo ne-navadne letalske nesreče. Ta-ko se je letos blizu mesta Pen-dletona zaletelo potniško le-talo v neko goro, ki je doslej ni bilo na nobenem zemljevi-du. Letalo je zašlo v hudo-urni oblak in pilot je po radiu vpraševal letališče, kako naj vpride letalo. Z letališča so ga opozorili, naj bo zelo previ-den in naj se skuša držati več-je višine, ker so na tistem pod-ročju precej visoke gore, kar pa ni razvidno z zemljevida.

Med vojno so se letalci več-krat prepričali, da se na zem-ljevide ni mogoče popolnoma zanesti. Po ameriških podat-kih je izmed 55 milijonov kva-dratnih milj zemeljske površi-ne natančno premerjena ko-maj desetina, tako da nimamo še za devet desetih natančnih topografskih zemljevidov. Na-tančne zemljevide imajo le v Angliji, Nemčiji, Belgiji, Av-striji in na Nizozemskem. V Združenih državah pa čaka geografje še mnogo dela. Za nekatera področja v Ameriki imajo celo bolj pomanjkljive zemljevide kakor na primer Indija in Japonska. Ne sme-mo pa misliti, da je Evropa geografsko popolnoma obdelana.

Med drugo svetovno vojno se je večkrat dogajalo, da so letalci bombnikov zašli. Na tako imenovanih letelihi trd-njavah so že uporabljali ra-dar, vendar so letala pogosto zašla. Tako so na primer ime-li letalsko oporišče za velike bombnike na Korziki. Ko so Korziko ponovno natančneje premerili, so ugotovili, da je na njih Korzika vnešena pre-več na sever. To se je zdelo kar neverjetno, saj je vendar Sredozemsko morje, kakor pravimo, zibelka civilizacije in so ga dobro poznali najsta-rejši kulturni narodi.

Dandanes bi potrebovali na-tančen svetovni zemljevid, kar bi bilo velikega gospodarske-ga pomena za vse države na svetu. Že dolgo se priprav-ljajo, da bi izdelali takšen zemljevid, kakor je napove-dalo Mednarodno geografsko društvo. Toda v 18 letih pred vojno niso dosegli prav nič, da bi izpolnili to veliko nalogo. Dolgo ni prišlo do sporazuma med posameznimi državami celo o takšnih vprašanjih, ka-kršno je na primer, v kate-rem kraju naj bi začeli šteti poldnevnik. Francozi so se upirali, da bi bil angleški Greenwich meja med vzhodno in zahodno poloto. Predlagali so, naj bi poldnevnik, ki gre zdaj skozi Greenwich, "po-egnili" skozi Pariz. Angleži pa se spet niso mogli sprijaz-niti, da bi bila merska enota meter, in so zahtevali, naj ima mednarodno veljavo yard.

"SLOVENIJA" IZHAJA
DVAKRAT NA MESEČ
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto IV.

Številka 16

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJO"
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Čemu krščanske delavske organizacije?

Po pozdravu in najboljših željah za uspeh je govornik izvajal sledeče: Želim porabiti to priliko in vam povedati nekaj besed o delavskih organizacijah, ki jih imamo moji tovariši tu in jaz čast zastopati na tem zborovanju. Predstavljamo tu izseljene skupine krščanskih strokovnih organizacij iz srednjeevropskih dežel, ki so jih komunistični režimi doma uničili. Mi smo pa odšli v tujino s trdnim sklepom, nadaljevati izven domovine svetla izročila našega krščanskega strokovnega gibanja. Da bi mogli čim več pripomoči k skorajšnji osvoboditvi zaslužnih dežel, smo se združili v enotno silo in ustanovili zgozdaj 1. 1952 mednarodno federacijo, ki jo sedaj tu zastopamo.

V smislu našega programa je naša naloga biti posredovalci med našimi trepci brati za železnim zastorom in svobodnim delavstvom. Kot največjo nalogo pa smatramo prispevati, kar moremo, da bi bile naše dežele osvobodene, medtem pa pripravljati našo delavsko mladino za delo na obalnih in razširivih krščanskega delavskega gibanja v naših domovinah, ki bodi zgrajeno na načelih krščanskega socialnega nauka in na temelju tesnega sodelovanja med našimi deželami.

Znano mi je, da ameriško delavstvo ne more razumeti razcepljenega strokovnega udejstvovanja. Vedno nas sprašujejo: "Zakaj cepite delavske množice? Zakaj bi ne korakali skupno?"

Odgovor na to vprašanje je hkrati odgovor na to-le: Ali bi kdo med vami hotel biti član morebitne ameriške strokovne organizacije, ki bi imela na svojem praporu napis: "Smo materialisti in zanikamo Boga? Vaš odgovor bi bil: "Nikoli!"

Če to zgodbo pripovedujemo človeku, ki je sam brezveze, si lahko mislimo, da bo dejal: "Ne mešajte vere v strokovništvo!" Če pa isto stvar pripovedujemo vam, ki ste verni katoličani, pričakujemo, da bo vaš odgovor tak, kakor je naš: "Ne dovoljuje, da bi nam v strokovnih organizacijah pridigali materializem in sovražnost do Boga." In naši predniki — delavci pred dvema ali tremi rodovi so zaklicali isto socializem, ki so vodili takrat strokovne organizacije ter so pričeli organizirati lastne strokovne veze, ki naj spoštujejo njih vero in ki naj bodo osnovane na socialnih načelih Kristusovega nauka.

Vi v Ameriki ste k sreči v povsem drugačnem položaju. Bral sem v reviji America z dne 24. januarja 1953, da bo gaboječi ameriški možje in žene na splošno lahko mirno pripadajo delavskim strokovnim društvom, ne da bi kakor koli prišli v navzkrižje s svojo vestjo.

V Evropi, na žalost, kaj takega ni bilo v preteklosti in ni sedaj. Zato smo pa mi tu, da zastopamo one množice delavcev v Evropi, ki hočejo biti istočasno dobri, tvorni in organizirani delavci kakor tudi dobri kristjani.

Dokler ni mogoče presaditi ameriških načel strokovniške-

ga gibanja v Evropi, tako dolgo ameriški strokovničarji niso upravičeni očitati nam cepljenje sil in konfesionalnih tendenc, ki niti niso resnične, ker imamo v krščanskih strokovnih organizacijah poleg katoličanov tudi protestante in celo vernike nekrščanskih konfesij (n. pr. Vietnam). Vi in ameriško delavstvo na široko ste naprošeni, da proučujete razmere v Evropi in se potrudite razumeti naše stališče. Da

Predsednik Krščansko-demokratske zveze na delu v Evropi

(Iz nagovora, ki ga je imel predstavnik CEFCTU na zborovanju ameriškega Društva katoliških strokovničarjev v New Yorku, dne 4. julija 1953.)

Msgr. Joseph Kozi-Horvath, predsednik širšega odbora Krščansko-demokratske zveze za Srednjo Evropo se že več mesecev mudi v Evropi. Pred nedavnim časom je bil na obisku v Belgiji in Nizozemski. Spremljal ga je na tej poti g. Julius Kovacs, predstavnik C. DUCU za države Benelux (Belgija, Nizozemska in Luxemburg). Kot znano, so v Belgiji in na Nizozemskem krščansko-demokratske stranke važen činitelj v političnem življenju. Zato je bilo zelo umestno, da je Msgr. Kozi-Horvath obiskal voditelje teh strank in jih seznanil s prizadevanji C. DUCU, katere polnovredni član je tudi naša Slovenska ljudska stranka. Msgr. Kozi-Horvath je posebej naglasil potrebo, da krščansko-demokratske stranke v Zapadni Evropi podpirajo prizadevanja C. DUCU pri vseh razgovorih na mednarodnem forumu.

V Belgiji

Ko je Msgr. Kozi-Horvath prispel v Belgijo, ga je sprejel g. Paul Van Zeeland, belgijski zunanji minister in odlični član tamošnje kršč.-dem. stranke. Pri razgovorih s predsednikom te stranke g. Theo Lefevre se je ugovorilo, da bo belgijska krščansko-socialna stranka, ki ima absolutno večino v parlamentu, na celi črti podpirala borbo podjarmljenih narodov za svobodo na mednarodnih konferencah. Ko je bil v Belgiji, je Msgr. Kozi-Horvath obiskal tudi predsednika belgijskih kršč. strokovnih zvez g. Avgusta Coola, ki je istočasno podpred. Mednarodne zveze krščanskih delavskih društev s sedežem v Utrechtu. Sedaj se je ta velika organizacija kršč. delavstva preselila iz Utrechta v Bruselj. Srečal se je tudi z znanim ustanoviteljem delavskih mladinskih organizacij, ki vršijo med delavstvom poslanstvo Katoliške akcije, Msgr. Josephom Cardijn-om. Iz Belgije se je apostolska delavnost mladih delavcev razširila domala po vsem svetu.

Preden je zapustil Bruselj, se je Msgr. Kozi-Horvath sestal tudi s predsednikom Nouvelles Equipes Internationales (Krščansko-demokratska internacionala) g. Avgustom Schrijver-jem, ki ga je povabil na zanj prirejeno kosilo. G. A. Schrijver je ugleden član belgijske kršč.-socialne stranke in član belgijske vlade ter parlamenta.

bi mogli izpolniti našo nalogo, potrebujemo vaše pomoči.

Prosim vas, da pravilno informirate ameriško delavstvo na široko o krščanskem strokovnem gibanju v Evropi. Ko bo prenehalo nerazpoloženje ameriškega delavstva napram nam, smo prepričani, da bomo v skupni fronti — ameriški delavec in krščanski delavec iz Evrope — najmočnejši jez zoper komunistično poplavo in najboljši graditelji srečne bodočnosti delavskega ljudstva širom sveta.

Na Nizozemskem

Zunanje politični odbor nizozemske Kat. ljudske stranke je povabil Msgr. Kozi-Horvatha na posebno konferenco, ki se je vršila v zgradbi parlamenta v Haagu. Gosta je pozdravil član parlamenta g. Schlichting, ki je hkrati profesor na univerzi v Nymwegen-u. V svojem govoru je Msgr. Kozi-Horvath poudaril, da bodo dogodki bližnje prihodnosti na politični pozornici odločili za dolgo dobo usodo narodov, ki jih je zaslužil komunizem. Razgovor, ki je sledil, so se udeležili nekateri odlični predstavniki nizozemskega političnega življenja (gdč. Klompe in g. Fens, člana evropskega parlamenta, in tajnik društva za nizozemsko zunanje zadeve ter trije senatorji).

Vsi so se strinjali v zahtevi, da mora v sedanjem trenutku svobodni svet biti trden, ker Kremelj spoštuje in upošteva le silo in moč. Svobodni svet si želi miru, vendar ne miru za vsako ceno, zlasti pa ne miru na račun pravic drugih evropskih narodov in njihove svobode. Odbor za zunanje zadeve pri nizozemski Katoliški ljudski stranki je objubil, da delegati te stranke pri mednarodnih razgovorih ne bodo pozabili resničnih interesov narodov, ki so pod komunistično knuto.

Dan kasneje je imel Msgr. Kozi-Horvath častnikarsko konferenco z zastopniki nizozemskega tiska in predstavniki najbolj znanih socialnih organizacij v deželi. Žarišče konference je bilo izraženo v besedah: S.O.S. izza železne zaveze — med upanjem in obupom. Konference so se udeležili zastopniki vodilnih nizozemskih časopisov, pripravil pa jo je tajnik nizozemske Katoliške ljudske stranke dr. Van de Poel. Razen častnikarjev so se konference udeležili tudi voditelji društva katoliških uslužbencev, kmetijske zveze, zveze izobražencev ter društva nizozemskih obrtnikov in trgovcev ter še nekaterih važnih socialnih organizacij. Mnogi časniki so o konferenci prinesli obširna poročila.

Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je predsednik C. DUCU marljivo na delu, kako bi sestrskrke kršč.-dem. stranke v svobodni Zapadni Evropi pridobil za sodelovanje pri naporom delu za osvoboditev narodov iz komunističnega suženjstva. Gre tudi za osvo-

Tudi fotografija

Tam enkrat v zgodnjem polletju so se zbrali jugoslovanski komunistični vrhovi na Jadranskem morju, pregledali položaj v lastnih vrstah, ugotovili, da ni nič kaj rožnat, in sklenili, da to povedo tudi svojim pristajšem. Napisali so jim dolgo okrožnico, jim brali levite in zagrozili s čistko, ako se ne bodo poboljšali.

Ta okrožnica je interesanten dokument, ker potrjuje vse tiste temne strani komunističnega gibanja v Jugoslaviji, ki smo jih zaporedoma omenjali že dalj časa. Zato je kar prav, da naši bralci zvedo za vsebino te okrožnice, ki je vsaj zaenkrat najlepša slika, kakšne razmere vladajo v komunističnih vrstah.

Okrožnica odkritosrčno prizna, da se stvari v komunističnih organizacijah po jesenskem kongresu (1. 1952) razvijajo v napačni smeri. Takrat je bilo komunistom jasno povedano, da komunistični voditelji ne mislijo spremeniti samo gospodarskega reda ampak tudi politično delo in pa način politične diktature. Njihov načrt je bil, da v gospodarskih stvareh odredijo državno vmešavanje na stran, v političnem pogledu pa da odpravijo komandiranje in ga nadomestijo s prepričevanjem in prevzgojo "ljudskih mas," tako da bodo te počasi čisto prepokane s "socialistično zavestjo." Pod tem izrazom si komunisti domišljujejo tako miselnost navadnega ljudstva, ki bo zmeraj in povsod prostovoljno, odkritosrčno in s prepričevanjem dalo komunistom prav v vsem, kar bodo oni naredili ali odločili. Računali so na sodelovanje vseh nižjih komunističnih plasti, gledali z upanjem v bodočnost, pa so se prevarali. Njihovi pristajši niso šli po poti, ki jim jo nakazala komunistični kongres, zabredli so nastran, začeli delati napake, ki so počasi začele spodjedati celo komunistično organizacijo v državi. Zato jih je bilo treba pošteno ošteti, kar je storila gori omenjena okrožnica; očita jim sledeče naglavne grehe:

Navadni komunisti se ne zavedajo več, da so "odgovorni za razvoj socializma" v Jugoslaviji. Mislijo, da že storijsko svojo dolžnost, ako ljudi mučijo s svojimi predavanji. Debatam se izogibljajo; če pride do njih, jih nasprotniki hitro potisnejo v defenzivo. Pa še tam se ne znajo braniti, hitro pojostijo in z nasprotniki vred zabavljajo zoper trenutni položaj, zoper vladne odredbe in zoper vladno politiko. Da, med njimi se dobi celo taki ptiči, ki ne izvršujejo sklepov njihovega vodstva in v Titovo vlado; včasih se je še celo dogodilo, da so take sklepe kar bojkotirali ali se jim celo upirali. Vse to priča, da so komunisti izgubili vsak smisel za borbenost; tisti časi, ki so jim dali v roke vso komando, so jih popolnoma pokvarili, tako da niso za nobeno naporno strankarsko delo več.

Tako svoje stališče pa ti komunistični lenuhi in konjunkturisti zagovarjajo s tem, da trdijo: eni, da je ostalo vse pri starem in da je vse govorjenje o boditev našega slovenskega naroda, ki je po Slovenski ljudski stranki zastopan v tem velikem delu.

L. P.

demokratizaciji političnega in gospodarskega življenja s a mo sredstvo za agitacijo in propagando brez vsake resne vsebine; drugi: da sedaj vlada "svoboda mišljenja," da torej ni treba nikomur oponirati in da se bo komunistični demokraciji vse uredilo kar samo po sebi na najlepši način.

Kako je prišlo do tega, da so navadni komunisti po mnenju njihovih voditeljev padli tako daleč?

Komunisti so predvsem zamerili in pozabili lastno ideološko vzgojo. Najraje se s tem problemom sploh ne ukvarjajo več. Kadar se pa morajo, ga pa obravnavajo šablonsko; ponavljajo kot papige vse to, kar rečejo "višji" komunisti. Zato je razven komunistične ideološke vzgoje tako zelo padla, in se le redkokdaj in redkokdaj dviga nad že itak klavarno povprečje. Ni čudno, da so radi tega že vdrle v njihove glave antikomunistične in antimarksiistične misli, ki spodjedajo njihovo že itak pomanjkljivo ideološko vzgojo, jim jemljejo vsako "borbenost" za komunistične ideale in rahljšajo že itak majhno navdušenost za strankarsko in idejno edinstvo.

Pri takem razvoju komunistične miselnosti ni čudno, da je vse dotedanje politično delo komunistov doživelo fiasko. Komunisti se obnašajo kot negativi uradniki in ne kot revolucionarji, podlegajo tujim vplivom, ne poznajo strankarske discipline, se zatopijo v apolitično strokovno delo, popolnoma spregledajo, da ima vsak problem poleg strokovne plati tudi politično, in da je njihova naloga, da se bavijo predvsem s političnim aspektom vsakega problema in potem šele s strokovnim.

Fiasko pri političnem delu se mora deloma pripisati tudi dejstvu, da se je velik del komunistov sploh odtegnil strankarskemu delu; ne udeležujejo se sej in sestankov, ne debatirajo, ne hodijo na javne shode, ne nastopajo na skupni liniji, da še celo članarine nočejo več vsi plačevati. Mnogi med njimi so se "postrokovnjačili": zarili so se v ozke strokovne probleme in naloge, ki jih sploh ne ogledujejo več s politične strani; branijo svoje strokovno delo z vso omejenostjo, ozkogrudnostjo, zagriženostjo v svoj prav in nadutostjo, ki so je le strokovnjaki sposobni. Strokovnjačenje jih politično popolnoma oslepi in naredi iz njih komuniste na papirju.

Ni torej čudno, tako pravi okrožnica, da komunisti tako lahko in tako hitro podlegajo vsem mogočim tujim vplivom in tendencam, ki spodkopujejo razvoj socializma v Jugoslaviji. Kar čez noč začnejo braniti razne lokalizme, partikularizme, lokalpatriotizme, nacijo a n a lne šovinizme; morali pa bi jih pobijati ker vsi ti pojavi zavirajo razvoj socializma in poglabljajo socialistične zavesti. Postanejo navadni oportunisti ki radi ljubega "miru" in "harmonije" potegnemo z odkritimi antikomunisti in celo podpirajo tendence, ki rušijo komunizem. Okrožnica navaja par kričevih primerov v podkrepitev svojih trditev.

Vzemimo na primer vprašanje "akumulacij" (t. j. davka na industrijsko produkcijo), ki je izredno visoka. Ljudje v naprednejših republikah zabavljajo če-

zenj, češ, da imajo od njega korist samo zaostale republike. Komunisti pa ne znajo dopovedati ljudem, akumulacije niso samo plod dela po tovarnah ampak tudi posledica vladine politike cen, ki imajo od nje korist vsi v vsaki republiki.

V zaostalih republikah se pa širi mnenje, da mora vlada dvigniti gospodarstvo najprej pri njih in da naj naprednejše republike počakajo s svojim napredkom, da jih zaostale dohitijo. Komunisti pa ne znajo dopovedati ljudem, da država živi predvsem od njenega naprednejšega dela in da ga ne sme izmzgavati, ako noče škodovati vsem skupaj.

V vseh takih zadevah bi morali biti komunisti podkovani in dati ljudem hitro odgovor, ki bi branil vladno politiko. Pa tega ne delajo, bodisi ker se jim tega ne ljubi, bodisi, ker se ne potrudijo, da bi vsa ta vprašanja razumeli tako kot želi vlada.

Najtrši oreh za navadne komuniste je pa razlaga, zakaj je vlada zadnji dve leti uvedla toliko sprememb na vseh poljih. Navadno je bila utemeljitev v tem, da je bilo vse prejšnje zanič. Tako utemeljujejo cel razvoj navadni komunisti, pa nimajo prav. Reči bi morali: res je, da so bile prejšnje vladne odredbe slabe, ako jih gledamo z očmi sedanosti; taktik pa so bile dobre in potrebne, ker so poma-

Avstrija naj sodeluje pri upravi Trsta

Po poročilu New York Times je podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler predlagal zastopnikom zahodnih sil, naj pri upravi Trsta, ki naj bi po Titovem predlogu prišel pod mednarodno upravo, sodeluje Avstrija kot enakovredna članica.

Titov predlog o internacionalizaciji Trsta je naletel pri Italijanih na gluha ušesa. Ti hočejo imeti v smislu obljube zahodnih zaveznikov iz leta 1948 vse Svobodno tržaško ozemlje. Ministrski predsednik Pella je predlagal v svojem govoru v Rimu za STO plebiscit. Da tega Jugoslavija pri sedanjem stanju odklanja, je razumljivo. Na eni strani bi tak plebiscit potrdil vsa italijanska nasilja po 1. 1919, na drugi pa se prebivalstvo spornega ozemlja ne bi odločalo po svoji narodni pripadnosti, ampak po načelu komunizma-demokracija, suženjstvo-svoboda. Le kdo naj bi prostovoljno rinil pod Titovo komunistično knuto?

Nove vesti o Titovem sodelovanju z nacisti

V Londonu na Angleškem je izšla nedavno knjiga dr. Wilhelm Hoettl, Hitlerjevega načelnika Gestapo za jugovzhodno Evropo v času vojne, "The Secret Front".

Hoettl piše, da je Vladimir Velebit, sedanji Titov poslanik v Londonu, 1. 1943 predlagal vojaško zvezo med Titom in nemško vojsko za slučaj, če bi se Anglo-amerikanci izkrcali v Dalmaciji. Velebit je bil tedaj tajna Titova zveza z nacisti. Hitler je Titov predlog zavrnil.

gale režimu prebroditi prehodno stanje. Ker navadni komunisti takega stališča ne znajo zagovarjati, se jim pogosto pripeti, da jim ljudje ugovarjajo s vprašanjem: ako ste prej delali napačno, pri tem pa trdili, da delate prav, zakaj se ne bi moglo ponoviti sedaj isto, to je, da trdite, da imate prav, v resnici pa delate napačno, kar se bo pokazalo v bližnji bodočnosti. Na tak samo ob sebi umeven ugovor navadni komunisti ne znajo dati nobenega pravega protidokaza.

Komunistični pristaji tudi ne znajo braniti novega gospodarskega reda, ki so ga voditelji začeli uvajati pred dvema leti. Ta novi gospodarski red ima še polno lukenj in nejasnosti; kajti vse je še v stadiju eksperimentiranja. Komunistični pristaji bi morali ta novi red braniti, mašiti luknje in nasvetovati zboljšanja. Delajo pa ravno nasprotno: jezijo se nanj, zlorabljajo luknje v njem, da celo branijo zlorabe, ki jih uganjajo nasprotniki komunizma, in tako diskreditirajo svoje lastno vodstvo in njegovo gospodarsko politiko.

Končno okrožnice pove, kaj naj komunisti naredijo, da se poboljšajo. Morajo se ideološko vzgojevati, dvigati med ljudmi socialistično zavest, biti politično borbeni, bojevati se proti gospodarskemu in upravnemu "prakticizmu" in predvsem hitro in udarno reagirati na vsak korak svojih nasprotnikov z "direktno politično akcijo" ob "sodelovanju masovnih organizacij."

Tega zadnjega navodila se menda še najbolj drži. Tako vidimo sedaj, da komunisti nabe-rejo vso sodrgo ("masovno organizacijo") in z njo počigajo cerkve, preganjajo duhovščino, itd.

Taka je torej fotografija komunistov v Jugoslaviji v 1. 1953. Ona pa pove tudi, da je odpor proti komunizmu, dasiravno neorganiziran, tako močan, da mu podlega večina komunistov: komunisti postanejo ali brezbrizni ali pa naravnost potegnejo z mnenjem neorganizirane opozicije, ki je njeno glavno orožje nezadovoljnost vsakega z vsem, kar je danes v Jugoslaviji.

Človek se nehoti spomni razmer pred drugo svetovno vojno. Tudi takrat se je nezadovoljnost širila bliskoma, zajela vse plasti, največ med inteligenco, najmanj med kmeti, in ljudi sfanatizirala tako daleč, da so si brezpogojno želeli spremembe, "pa naj pride, kar hoče." In res je prišlo, kar je hotelo. Komunisti se se znali takrat vstiliti spretno v vodstvo nezadovoljnih in jih vodili kot močice na vrvici. Na ta način so ustvarili predpogoj za socialno revolucijo in diktaturo proletarijata.

Sedanja nezadovoljnost zajema istotako vse družbene plasti, je ravno tako globoka in nepremagljiva kot je bila predvojna. Nima pa nobenega, ki bi jo vodil za kulisami; za to že skrbi komunistična policija. S tem pa še ni rečeno, da se diriganja te nezadovoljnosti ne bo nihče polastil, ko pride čas. Tak čas pa bo nastopil takrat, ko bodo ljudje v neorganiziranem odporu nastopili v masah, pa policija in vojaštvo ne bosta streljala nanje. To se zelo rado zgodi v diktatorskih režimih. Zadnjikrat smo jo videli v Berlinskih dogodkih. Tam je rusko vojaštvo rešilo vzhodno-nemške diktatorje. Kdo bo reševal komuniste v Jugoslaviji, ako pride do podobnih izgedov?

I. A.

Poslanica rojakom, izgnanim iz držav Srednje Evrope

Izseljenci smo, toda nismo za-pustili rodne dežele, da bi si tu služili vsakdanji kruh. Čeprav so v preteklosti mnogi priseljen-ci bili prisiljeni k taki odločit-vi, smo pa mi bili v srečnejšem položaju, da smo doma imeli zagotovljen gospodarski, družab-ni in kulturni položaj. Tam smo pustili vidne sadove svojega de-la na različnih področjih človeš-kega udejstvovanja.

Pravi vzrok, da smo zapustili svojo deželo, je bil v tem, da smo s svojo izselitvijo protestirali proti diktaturi ko-munistične stranke, proti zatrti demokratičnih svobod, — proti zanikanju človeškega do-stojanstva in proti podjarmljen-ju naših narodov pod marksistič-nu življenjska načela. Nekate-ri smo tudi odšli, ker ni bilo več možnosti, da ustvarjamo svoje politične in socialne cilje v spre-menjenih razmerah naših dežel.

Ker torej naša emigracija po-meni protest, vključuje tudi po-sebno poslanstvo, ki zahteva od nas, da podpiramo vsake giba-nje in vse napore, usmerjene na osvoboditev naše domovine.

Da bo naše poslanstvo učin-kovito, moramo izvršiti gotove naloge in dolžnosti, ki so v skla-du s krščansko - demokratičnimi ideali in bodo najbolj pomemb-ne za uvedbo demokratizma in socialnega reda na osnovah kr-ščanskih načel v naših deželah po njih osvoboditvi izpod komu-nističnega zavojevanja.

I. Zakaj smo se izselili?

Izseljenci II. svetovne vojne in takozvane "osvoboditve" so de-mokratskega nazora. To poseb-no velja glede izseljencev, ki so bili in so pristaši krščanske de-mokracije in člani krščansko - demokratičnih strank. Splošno znano je, da so te stranke v svo-jem prošlem delovanju vedno branile resnično demokracijo in ščitile človeško dostojanstvo.

Trdno verjemo v svobodo. Ta vera nas je silila, da se upiramo vsaki diktaturi, tako fašistični kot komunistični. Naša ljube-zen do svobode je za mnoge iz-med nas bila vzrok, da smo be-žali iz svoje dežele, da smo za-pustili družino, če je bilo potreb-no, in da smo se prostovoljno podvrgli vsem stiskam življenja v izgnanstvu.

Posebno se upiramo komuniz-mu zato, ker je ta nauk bolj kot katerikoli drugi sovražen Bogu in človeškemu duhovnemu živ-ljenju, tem najvišjim vredno-tam našega življenja.

II. Imamo posebno poslanstvo.

Smo odposlanci naših zaslu-ženih rojakov. Ker ti ne mo-rejo svobodno izražati svojih mi-sli, moramo zanje to storiti mi, ki sedaj živimo v svobodnem svetu. Vsake priložnosti se mo-ramo poslužiti, da seznanimo svobodni svet z metodami reži-mov, vsiljenih našim narodom, seznanjamo s dogodki, ki jih ne širijo redni kanali poročanja. — Vemo za mnoge podrobnosti o molčecem, trdoživnem odporu proti režimu na različnih pod-ročjih. Dolžni smo ponovno poudarjati, da je borba naših rojakov proti komunizmu dejst-vo. S tem rušimo tudi malovred-no mnenje, ki raste na Zapadu, češ da so naši narodi "sateliti" in ujetniki rdečih.

Individualni naporji za izvrše-vanje našega poslanstva so hva-le vredni, a nezadostni. Orga-nizirano sodelovanje med vsemi izgnanci iste narodnosti ali dr-žave je nujnost; čeprav ne edi-ni način za ustvaritev sodelova-nja, so vendar politične stranke — menimo — s častno preteklo-stjo del naroda, njega predsta-vitelj po zaupanju volivstva, in kot take najbolj dragoceno sred-stvo za vodstvo borbe za osvobo-ditev naših dežel. — Naloga teh strank je, da vodijo osvobodilno borbo. S tem, da jih podpiramo, doprinasamo svoj delež za osvo-boditev naših domovin, kar je

glavni namen našega poslanst-va.

Ker pa posamezna stranka - zastopnica vseh izgnancev stran-ke v tuji deželi — ne more sa-ma zase biti dosti učinkovita, je zato razumljivo, da se stranke z istimi ali podobnimi ideološkimi in političnimi osnovami združi-jo v zveze. Važnost takih zvez se ne razteza samo na njihova prizadevanja v združenih borbi za svobodo, ampak tudi na pri-pravo pogojev za bodoče sode-lovanje med našimi narodi — po osvoboditvi. Široko sode-lovanje je najučinkovitejše sred-stvo, ki moremo z njim vršiti svoje poslanstvo v največji me-ri.

V mnogih državah, vključno tudi Združene države ameriške, veliko ljudi napačno razume kr-ščansko - demokratično gibanje. Kjer ni protikrščanskega giban-ja v politiki, tam — po mnenju teh ljudi — ni potrebe po kr-ščanskih političnih gibanjih; — kjer ni med delavci marksistič-nega gibanja, ti ljudje ne vidijo potrebe po protimarksističnem gibanju, kakor se javlja v krščan-skih strokovnih organizacijah.

Res je, da mnoge oblasti in ljudstva razumejo, da so krščan-sko - demokratične stranke edi-na politična sila v Evropi, spo-sobna, da organizira pravičen, uravnotežen in miren del sveta — Evropo. V vseh poskusih, u-smerjenih na te cilje, evropske krščansko - demokratične stran-ke sodelujejo roko v roki z A-merikanci.

III. Kako naj to poslanstvo izvršimo?

Vsak izgnanec je na svoj način poslanik svoje rodne dežele, — bolj ali manj. Širše ljudske množice, ki med njimi sedaj ži-vimo, sodijo naš narod in našo rodno deželo po zadržanju in ob-našanju izgnancev. Če smo brez-hibni v vsakem pogledu, vršimo s tem propagando za našo deže-lo in naše politične ideale.

Kot predstavnik v taki vlogi ima vsakdo izmed nas prilož-nost, da razlaga Amerikancem probleme, ki so v zvezi s seda-njem položajem naših dežel, ima priložnost, da poudarja pomemb-nost krščansko - demokratič-nega gibanja za politično trdnost in gospodarsko blagostanje Ev-rope kot celote in da končno po-kaže, kako je pomoč svobodne-ga sveta, zlasti Amerike, pri os-voboditvi naših dežel povezana z njihovo.

S tem, da se priključite kr-ščansko - demokratični stranki svoje dežele v izgnanstvu, in s tem da delate za njeno okrepi-tve, učinkovito podpirate njeno borbo za osvoboditev rodne de-žele in za ustanovitev novega so-cialnega reda po osvoboditvi.

Ko so se krščansko - demokr-stranke Srednje Evrope združile (CDUCE), si moramo biti ve-dno svesti, da smo s podpiran-jem le-te sodelavci za medna-rodni cilj: sodelovanje med na-šimi deželami za ustvaritev — združene Evrope. Ker je to e-dina pot, da zavarujemo naš lju-bljani del sveta pred polomom, zato sodelovanje zasluži naša prizadevanja iz vsega srca.

IV. Naši odnosi so naših domovin

Nikoli ne smemo pozabiti, da imamo dejansko vsi samo eno pristno domovino, to je zemlja, v kateri smo se rodili. Zato je naravna dolžnost, utemeljena na krščanskem nauku, da ljubimo to deželo kakor smo dolžni lju-biti svoje starše. To zahteva po-leg naše ljubezni tudi spoštova-nje do naš rodne zemlje, kakor se javlja v vseh naših besedah in dejanjih.

Iz ljubezni in spoštovanja sle-dijo nekatere miselne posledice. Nimamo drugih pristnih duhov-nih in kulturnih zakladov razen onih, ki so jih že naši predniki dedovali v naših rodni deželah. Zato je naša naloga, da gojimo in razvijamo ona pristna narod-

na, kulturna in verska izročila in običaje, ker so vsa bistvena del našega življenja. Če jih zgubi-mo, prenehamo biti osebnosti, možje, individui, in postanemo le številke v človeški družbi.

Ne moremo spremeniti svoje-ga narodnega značaja, ne da bi ga obenem izgubili. Odtod po-treba, da gradimo svojo oseb-nost in se ogibamo vsega, kar na-sprotuje duhovnemu bogastvu, ki smo ga prinesli s seboj, po-

Vojna ali mir

Ali je možno miroljubno sožitje med komunističnim in nekomunističnim svetom?

V naslednjem podajamo izčr-pne izvlečke in deloma dobesed-no prevedene odstavke iz obšir-ne spomenice, ki jo je predložil-a Krščanska demokratična zve-za za Srednjo Evropo (CDUCE) zborovalcem Semaine Sociale (socialnega tedna), ki ga prire-ja vsako leto odlični predstav-niki francoskega katoliškega ta-bora. Letos se je zborovanje vršilo 20. - 26. julija v mestu Pau pod Pireneji; prireditelji so postavili za osrednje vprašanje razprav tole tezo: Vojna ali mir — sožitje med bloki ali mednarodna skupnost.

C. D. U. C. E. je smatral za svojo dolžnost, da kot predstavnica krščansko - demokratičnih strank iz dežel, ki jih sedaj vla-da 'komunizem, predloži zboru v Pau spomenico o problemu vojne ali miru, v kateri so na-mizani pogledi te mednarodne politične organizacije glede zgornjih vprašanj, ki zlasti ži-vo zadevajo komunistično za-sužnjene dežele, med njimi tudi našo domovino. Ker smo pre-pričani, da naši bralci z živim zanimanjem zasledujejo vse do-godke, ki so povezani z osvobo-ditvijo domovine, priobčujemo odlomke iz navedene spomeni-ce.

I.

Nobenega dvoma ni, da si člo-veštvo želi miru zakaj življenjs-ki pogoji se lahko izboljšajo in zagotovijo le, če je na svetu mir. Mir je nenadomestljivi po-goj za vsakršen napredek in bi-stveni element splošne blaginje. Podlaga vsakega trajnega miru je pa pravičnost in ljubezen.

Toda, kakršne koli miroljub-ne namere imamo kristjani, je na drugi strani naša sveta dolž-nost, da vse presojamo z zdra-vim realizmom, zlasti tudi pro-bleme miru. Noben kristjan, ki bi se raje ravnal po svojih že-ljah, namesto da bi se držal res-nice, ne bo uspešno delal za mir. Pričakovati miroljubno sožitje z delom mednarodne družbe, ki stalno zanika pravico, ki ozna-nja sovraštvo namesto ljubezni, ki se noče razorožiti in ne pre-ključuje svojih grabežljivih name-nov bi pomenilo uničevati vo-ljo do samo-ohranitve, uspraviti zdrave nagone samo-obrambe. Tako početje ne more voditi k miru, kajti mir ni posledica mi-roljubnih naporov samo z ene strani. Mir je posledica medse-ljubnega sodelovanja med člani mednarodne skupnosti, da se za-gotovi kolektivna blaginja in splošno dobro. Zaradi preple-tenosti mednarodnih odnosov je mogoče mirno varnost zagotovi-ti le na kolektivni podlagi, ki u-ravnava ravnotežje moči in pre-prečuje vsak pojav nasilja. Dok-ler se velik in važen del med-na-rodne družbe, kar cel blok sil, ki obsega tretjino človeštva, noče ravnati po načelih pra-vičnosti in ljubezni in noče so-delovati pri naporih za medse-ljubno sporazumevanje in har-monijo, ne more biti upanja na mir in ne upanja na uveljavl-jevanje mednarodne skupnosti, kaj-ti taka skupnost se more zgra-diti le na mednarodni red, ki s-loni na pravičnosti in ljubezni.

trebno tudi, da krepimo v sebi vse, kar množi v nas ljubezen in spoštovanje do naše domovine. Toda istočasno moremo in mo-ramo biti lojalni do dežele, kjer smo našli drugi dom. Oblika lojalnosti, ki jo bomo najbolj go-jili, bo v našem prizadevanju, da izgradimo svojo krščansko o-sebnost, kajti v tem je trdnost značaja, ki ga naša krušna do-movina potrebuje.

Najvišje vrednote življenja — vrhovna skrb vsakega kristjana

Krščanski človek se v svojih prizadevanjih ne more omejit-i le na izboljšanje socialnih po-gojev življenja. Zakaj nad vse-mi zemeljskimi vrednostmi ma-terialnega značaja ne sme niko-li pozabiti na višje vrednote ki obsegajo zlasti vero in kulturo, svobodo in odnos človeka do nadnaravnega reda in do Boga. Kristjani imajo sveto dolžnost delati na to, da se Kristusov nauk razširja svobodno do po-slednjega človeškega bitja in da noben kristjan, kjer koli živi, ni oviran v izpolnjevanju svojih krščanskih dolžnosti. Krščanska solidarnost mora segati čez na-rodne in državne meje in obse-gati vse človeštvo. Kajti če je svoboda v nevarnosti v zad-njem kotu zemlje bo prej ali slej v nevarnosti tudi njegova lastna svoboda.

V zadnjem času je komuni-stični svet ponovno izjavljal, da ima miroljubne namene in da je mogoče mirno sožitje komu-nističnega in nekomunističnega sveta zagotoviti ljudem za dol-go dobo. Vprašanje je: ali mo-re krščanski človek tem zago-tovilom verjeti? Ali, nasprotno, ne greši, če zanemari realistično gledanje na ta problem?

Vzemimo, da bi bilo mirno so-žitje med dvema svetovoma mo-goče. Kakšna bi bila cena, ki bi jo morali plačati kristjani za so-žitje s komunističnim blokom? Ni dvoma da bi komunisti zah-tevali v tem slučaju, da se svo-bodni svet odpove slehernemu prizadevanju za rešitev nara-dov, ki so pod komunistično ob-lastjo, katero jim je vsilila Sov-jetska Rusija z vojaško močjo. To bi pomenilo toliko kot po-miriti se z načrtom za popolno razkristjanjenje približno šesti-me krščanskega sveta. Sleher-ni dan takega sožitja bi pome-nil, da bo vedno več mladine med zaslužjenimi narodi zgub-ljena za versko življenje in kr-ščansko civilizacijo. Pomenil bi povečano sužnost, deportacije in smrt za vse, ki jim je kr-ščansko izročilo še ostalo sveto. Vedno več ljudi bi zapadlo ko-ljo do samo-ohranitve, uspraviti zdrave nagone samo-obrambe, kajti v šolah in vseh ostalih vzgojnih ustanovah se poučuje le marksizem in popoln materi-alizem. Kristjani v komunistič-nih deželah, ki stavijo edino up-anje za svojo rešitev na soli-darnost svojih bratov v Kristu-su, ki živijo v svobodnem svetu, postajajo malodušni in obupa-ni, če se govori o sožitju.

Kaj pomeni mirno sožitje — za kristjane pod komu-nizmom?

Za krščanske ljudi pod ko-munistično knuto bi mirno so-žitje ne bilo drugega kot nada-ljevanje ljzkorščanja, krivic, prisilnega dela in dosledno za-nikanje najvišjih življenjskih vrednot vere, svobode in civili-zacije. Praktično bi bile zanje meveljavno načelo, da leži naj-višje dobro mednarodne družbe v duhovnih vrednotah. Zanje bi to značilo, da kristjani v svo-bodnem svetu pripisujejo večjo vrednost dvigu življenjske rav-ni v njih lastnih deželah, kakor

PROGRAM KRŠČANSKO-DEMOKRATSKE ZVEZE ZA SREDNJO EVROPO

(Konec.)

V. Krščanski demokrati in a-meriška demokracija vodijo skupno borbo proti komuniz-mu.

Ameriška demokracija se trudi zgraditi svetovno varnost svo-bodnega sveta pred komunisti-čno napadalnostjo. Ta je že brezobzirno podvrgla Srednjo in Vzhodno Evropo ter Kitajsko in skuša podvreči Korejo, Burmo in Indo-kitajsko. Edinstvena bor-ba krščanskih demokratov proti komunizmu pa ni rezultat trenutnih interesnih sporov ali tak-tičnih potez, ampak je rezultat bistveno nasprotnih načel. Mi oznanjamo vero proti neveri, svobodo proti suženstvu, samo-upravo proti tiraniji, demokraci-jo proti totalitarizmu.

Borimo se za moralno v medna-rodnih odnosih. To je tudi stara tradicionalna poteza ameriške znanje politike. Borimo se pro-ti komunizmu, ker je proti člo-veški naravi in uničuje človeško dostojanstvo. Zato se ne more-mo nikoli sporazumeti s komu-nizmom, pa naj se pojavi v tej ali drugi obliki, niti za ceno trenutnih koristi. Prepričani smo, da bo z ozirom na bodočnost, tudi današnje sodelovanje s tako zvani nacionalnim komunizmom ali titoizmom, škodljivo za svo-bodni svet.

VI. Krščanski demokrati smo za gospodarski red, ki temelji na zasebni iniciativi. Zavračamo razredno borbo in socialno zatiranje, ker ne pred-stavlja mirnega ekonomskega razvoja in pravične razdelitve dobrin.

Želimo gospodarski red, ki bo temeljil na privatni iniciativi in lastništvu. Istočasno smo za so-cialno pravico in izboljšanje živ-ljenskega standarda za vse. Že-limo gospodarski red, ki bo za-gotovil vsakemu človeku social-no varnost in mu dal možnost razvika njegovih osebnih spo-sobnosti v korist skupnosti.

Zagovarjamo razvoj privatne-ga lastništva kot naravno posled-ico dela in uspešno sredstvo človekove varnosti in napredka. Po osvoboditvi moramo obnoviti gospodarsko svobodo, v kateri bo svobodna konkurenca dvig-

vzpostaviti temeljnih člove-čanskih pravic, med katerimi je ena prvih svoboda, in posebej še verska svoboda.

Vsako stoletje nalaga človeš-tvu posebne naloge. Zlasti pa imajo kristjani še svoje izred-ne dolžnosti. Nerešene ali slabo rešene naloge iz minulih stole-tij obremenjujejo sedanjo ge-neracijo. Če bi bili kristjani na obalah Sredozemskega morja obvarovani pred širjenjem mo-hamedanstva, ki je sledilo Mo-hamedovi smrti, če bi edinstvo krščanskega sveta ne bilo usod-no razklano s cerkvenim razko-lom (shizmo) in reformacijo, če bi v dobi zgodnjega kapitalizma delavske množice ne bile otr-čane od Cerkve, bi današnji kri-stjani mogli marsikako vpraša-nje rešiti lažje, kot jim je to mogoče po vsem, kar se je zgo-dilo. Nedvomno bi komunizem danes ne bil tako nevaren, in bi se ne bil tako nevarno razširil, če bi kristjani prejšnjih stole-tij bili reševali takratna velika vprašanja z vso solidarnostjo in pogumom, ki je bil potreben.

Če kristjani zanemarijo danes problem osvoboditve svojih kr-ščanskih bratov, živčih pod ko-munističnim jarmom, ne bodo nosili velike odgovornosti za ta-ko izgubo marveč se bo usodno poslabšala tudi njihova lastna usoda. Svet bo v naslednji ge-neraciji manj krščanski, ker bo zgubil vernike pod komuniz-mom. In napake in opustitve sedanosti bodo padle težko na ramena kristjanov v bodočno-sti.

(Dalje prihodnjič)

nila višino in kakovost proizvo-dnje. Smo pa proti nebrzdanemu tekmovalstvu, ker vodi do mono-polističnih tendenc. Vsako tek-movanje mora imeti svoje meje, polna zaposlitev mora biti zajam-čena, dobiček mora biti omejen in mezde tolike, da imajo delav-ci možnost uživati sadove civili-zacije in razvijati svoje od Boga dane darove.

VII. V osvobojenih deželah ho-čemo upeljati svobodo in demo-kracijo, kakor jih poznajo v USA in Zapadni Evropi: svobodo mi-sli in politične dejavnosti, zašti-to demokratskega reda proti vsem tokovom, ki bi ga skušali uničiti, svobodo govora za vse ljudi brez razlike na raso, vero, ali spol.

Posebno pa hočemo ekonom-sko zaščititi gospodarsko slabe stanove, predvsem delavce. Ti morajo zopet dobiti pravico or-ganiziranja v svobodne delavske sindikate, ki bodo svobodno iz-ražali svoje mnenje, ščitili nji-hove socialne pravice in bodo branik njihovoga človeškega do-stojanstva. Želimo Evropo, ki bo domovina vseh Evropejcev, jam-stvo svobodnega razvoja kultur-nih oseb in vsakega naroda, kjer bo Cerkev svobodno opravljala svoje poslanstvo in kjer bo javno in zasebno življenje prežeto s spoštovanjem Boga in od Boga

VESTI IZ DOMOVINE

Nov zakon o kmetijskih zadrugah

Koncem avgusta so izdali nov osnutek zakona o kmetij-skih zadrugah. To je že tret-ji zakonski predpis po osvobo-ditvi, s katerim se ureja polo-žaj zadrugnih organizacij. — Pa se bo našel še kak navdu-šen Titov pristaš in zatrjeval, da Tito dobro ve, kaj hoče. Če bi si bil na jasnem, ne bi izda-lj vsak dan drugih določb in predpisov. Titovci delajo po-skuse, narod pa jih plačuje in pri tem strada.

Jahorina središče zimskega športa v Jugoslaviji?

Po mnenju "Ljubljanskega dnevnika" bo planina Jahori-na v Bosni postala središče zimskega športa v Jugoslaviji. Zato grade tam razne koče in nov velik hotel s 112 postelja-mi. — Le kaj pravijo k tem načrtom v Ljubljani in v Slo-veniji sploh?

Z avtomobilom po zraku

Koncem avgusta se je zgo-dila na cesti Ljubljana-Kranj pri naselju Drulovka težka av-tomobilska nesreča. "Putnik" v Ljubljani je pozabil dati an-gleškemu turistom na pot suho hrano. Z avtom so hoteli uje-ti brzovlak v Kranju in An-gležem hrano naknadno izro-čiti. Zaradi izredne brzine pa je soferja doletela pred Kra-njem težka nesreča. Ko sta s spremljevalcem prehitela o-sebni avto, ki je vozil z brzino 80 do 100 km na uro, sta hote-la prehiteti še drugega. V tem je privozil nasproti osebni av-to, za njim pa še tovorni. So-fer "Putnikovega" avta je na-glo zavrl. Na spolzki cesti je avto podrsel kakih osem met-rov, nato pa se odtrgal od ce-ste in letel 9 m po zraku. Uda-ri se v drevo ob cesti in ga je zruval s koreninami vred. So-fer in njegov spremljevalec sta ostala živa, čeprav precej poškodovana, avto pa je bil popolnoma razbit.

Razpadajoča baraka — žel. postaja

Žel. postaja v Dobovi na slo-vensko-hrvaški meji so poru-šili koncem marca 1945. Kas-neje so postavili zasilno bara-ko, ki pa je bolj podobna hle-vu kot postaji. Uslužbenci se

danih naravnih pravic.

VIII. Pozivamo vse svobodo-ljubne narode Amerike in Evro-pe, da nam pomagajo v borbi proti komunističnemu imperia-lizmu.

Džingiskani 20. stoletja se ne bodo ustavili na svojih sedanjih položajih. Tatari našega stoletja skušajo prevarati in zavesti svo-bodni svet s parolami o mirnem sožitju. V sredo svobodnega sveta skušajo postaviti lesenega trojanskega konja pete kolone. Iskrene želje po miru izrablja-jo, da bi uspravili svobodni svet in oslabili njegov odpor.

Mi krščanski demokrati Sred-nje Evrope, smo, pognani iz svo-jih domov, žive priče, da je mir-no sožitje teh dveh svetov nemo-goče. Opominjamo svobodni svet, da poznajo komunistični mogotci v Kremlju samo en je-zik, jezik moči.

Zato pozivamo svobodni svet, da pohiti z moralno oborožitvi-jo in da začne izvrševati oblju-bene Evrope, smo, pognani iz svo-jih domov, žive priče, da je mir-no sožitje teh dveh svetov nemo-goče. Opominjamo svobodni svet, da poznajo komunistični mogotci v Kremlju samo en je-zik, jezik moči.

Zato pozivamo svobodni svet, da pohiti z moralno oborožitvi-jo in da začne izvrševati oblju-bene Atlantske izjave. Svobodni svet ne sme mirovati, dokler ne bo točka 6 Atlantske izjave iz-polnjena, dokler ne bodo od ko-munizma podvrženi narodi mo-gli svobodno izbrati svoje vlade in živeti brez strahu in pomanj-kanja. Svobodni svet mora biti pripravljen na vsako žrtev, po-trebno za oborožitev. Oborože-nja sila je potrebna ne samo za osvoboditev izpod komunistič-nega jarma ampak tudi zato, da bo mogel svobodni svet še naprej živeti svobodni in srečen.

poleti v njej pote, pozimi pa zmrzujejo. Dobova je izstop-na postaja za čateške toplice in za Kumrovec, rojstni kraj hostarskega maršala. Že za-radi tega bi bilo po mislih ljub-ljanskega komunističnega li-sta, treba tam postaviti lepo novo poslopje. — Če je že bliži-na Titovega rojstnega kraja tako zanikrna, kako mora biti šele drupje!

Industrijska delavnost v Sloveniji

Industrijska proizvodnja v Sloveniji je v prvi polovici leto-njega leta v primeri z lanskim po poročilu ljubljanskih časopi-sov narasla za 14 odstotkov.

Če označimo proizvodnjo v lanskem prvem polletju s 100, potem se je v letošnjem pollet-ju gibal industrijska proizvod-nja v Sloveniji takole: električ-na energija 104, proizvodnja v premogovnikih 98, pridobivan-je nafte 112, črna metalurgija 123, barvasta metalurgija 105, proizvodnja nekovin 116, kovin-ska industrija 123, elektroindus-trija 175, kemična industrija 88, gradbeništvo 164, lesna indus-trija 127, industrija papirja 115, tekstilna industrija 104, indus-trija gumijastih izdelkov 129, živilska industrija 133, tobačna industrija 112.

Za slovensko industrijo v le-tošnjem prvem polletju je zna-čilno razmeroma visoko število zaposlenih, trdi isto časopisje. Maja meseca je bilo v vsej slo-venski industriji zaposlenih — 114.791 delavcev in uslužbencev. Napredek je zlasti opaziti pri železarnah, povečala se je tudi proizvodnja živega srebra v Idri-ji. Mariborske avtomobilske to-varne so lani izdelale na mesec povprečno 58 tovornih avtomo-bilov, letos pa 82, narasla je tu-di proizvodnja poljedelskih stro-jev.

Kakor hitro je država malo popustila vajeti in dala ljudem več svobode, se je proizvodnja v Sloveniji povečala. Povečala bi se pa še veliko bolj, če bi ne-rodno državno vodstvo indus-trije sploh prenehalo. To komu-ni-je sicer dobro vedo, pa ni v skladu z njihovim naukom, zato bodo še naprej rinili po stari po-ti.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

Naslednje dni je poklical pred se več goriških plemičev, ki so bili na sumu luteranstva. Razložil jim je neomahljivo voljo nadvojvoda Karola, ki noče več trpeti krivovercev v teh krajih in jih pozval, naj izjavijo, h kateri veri da pripadajo. Odločen nastop je imel uspeh. Lenart in Francišek Orzon, Lovrenc Lanthieri, Andrej in Rudolf Lanthieri, Gašper Gussman in David Vrabec so izjavili, da hočejo biti nadvojvodi pokorni. Edini Avguštin Bogarin se je priznal za luterana in izjavil, da od svoje vere ne odneha. Gorico hoče takoj zapustiti, ko opravi nekatera naročila svoje gospodarske. — Izjave same so nam dokaz, da se v Gorici luterani že niso več upali priznavati luteranstva.

Menda je k temu mnogo prišlo vedenje grofa Thurna in barona Lovrenca Lanthierija, katerima je pogum najprej upadel. Ko je naslednj leto patriarhov namestnik, škof Pavel Bizancij, prepotoval Goriško, ko poročal svojemu predstojniku sledeče: "V Gorici se verske razmere obračajo na bolje, vendar se mnogi izmed njih, ki se kažejo in imenujejo izpreobrnjeni, odtegujejo izpovedi in sv. obhajila. Njih poglavar je Lanthieri. Nekateri sicer včasih gredo k maši, tudi žena in hčere Lanthierijeve so bile izpovedane in obhajane in jaz sem eno ali dve izmed njih bil. To je resnica, a moram vendar reči, da nadvojvoda zelo varajo in da je ni osebe v Gorici, ki bi se upala v tej zadevi. Nj. presvetlosti poročati resnico." Do nasilnega izгона luteranskih plemičev pa ni prišlo, ker sta njih voditelja Hanišal Egk in Jernej Poseh sama odšla na Kranjsko, drugi pa so se vsaj na videz uklonili nadvojvodovi odredbi. — Ob istem času se je pojavil načrt, da se ustanovi v Gorici škofija.

Graški nuncij in nadvojvoda Karol sta to misel z vso močjo podpirala, enako ljubljanski škof Janez Tavčar. Tudi papež je bil pridobljen. Šentpeterski župnik Hieronim Catta je že napravil načrt, kako razdeliti avstrijski del akvilejske škofije in kje dobiti dohodkov za novo stolico. Za stanovanje bodočega škofa bi bila po njegovem mnenju najprimernejša hiša Hanišala Egk, ki naj bi se odkupila. V hiši, kjer je nekdanji pridigoval Primož Trubar, bi imel torej stanovati prihodnji škof. Zato da se ta načrt vsled ugovora akvilejskega patriarha in naprostovanja beneške vla-

Volite za demokrata
John F. Kovacic
ZA
Councilmana
23. varde

de ni izvršil.

Po smrti nadvojvoda Karola se je pritajeno luteranstvo v Gorici zopet nekoliko živahnjeje pojavilo. Omenjajo se stari znani privrženci nove vere, kakor Luka Grabec, Avguštin Bogarin, Scipio Formentini, Andrej Attems, Erazem Dornberški, Friderik Orzon, Lovrenc Egk. Ko je prišel l. 1593. patriarh Franc Barabaro v Gorico, je nekatere izmed njih poklical pred se, druge obiskal na domu in se z njimi razgovarjal o verskih naukih. Večinoma so se priznali za katoličane. Luteranstvo v Gorici je še hitreje izmrlo kakor drugod, ker v prebivalstvu ni imelo opore.

Izven Gorice se je protestantsko gibanje pojavilo le še v Rifenberku, ki je bil enako Vipavci v oblasti Lovrenca Lanthierija. Tu je župnik Gašper Feuzza (Bevčar?) iz Kanala pričel oznanovati nove verske nauke. Ko je l. 1571. vizitator Porcia prišel v Rifenberk, je našel cerkev zasedeno od obožanih ljudi, ki so mu zabranili vhod. Njim na čelu je bil rifenberški župnik. Škof je moral tisti dan pritožiti v neki obcestni krčmi in je med tem zahteval iz Gorice od glavarja pomoči. Goriški grof Thurn je poslal Lanthieriju ukaz, naj pomaga, da more vizitator izvršiti svojo nalogo. Zdaj je šele mogel Porcia priti v cerkev. Zaslišavanje župnikovo je bilo kratko.

Na vprašanje, katero vero oznanuje, mu je odgovoril, da pridiguje "evangeljsko vero" in obhaja pod eno ali pa pod obojema podobama, kakor kdo hoče. Odstavljen je bil od župnije in obsojen na izgon iz dežele. Pod njegovim naslednikom Valentinom Medvedom se je šele spoznalo, kako zelo se je razširilo luteranstvo med rifenberškimi župljani. Skoraj vsi so bili od Feuzza zapeljani, da so prejemale obhajilo, le pod obema podobama; ko doma niso več slišali luteranskih pridig, so hodili k predikantu v Vipavo; katoliškim delavcem v vinogradih so ob petkih nalašč vsiljevali mesne jedi.

Ljubljanski škof Tavčar je na svoji vizitaciji l. 1582. našel okoli 50 rifenberških gospodarjev v verski zmoti. Poklical je pred se njihove voditelje, ki so bili: kovač Hieronim podnačelnik rifenberškega gradu, bratje Primož, Luka in Stefan Pečenko, Stefan Hmelak, Sebald Hrovat in Peter Prgel. Vsi ti so izjavili, da se sicer v vsem drugem podvržejo katoliški cerkvi, le obhajila pod obema podobama, kakor so jim ga podajali njih župniki s privoljenjem apostolske stolice in prevzvišene kneza, ne morejo opustiti, da ne bi obežili svoje vesti. Tavčar jih je izkušal zlepa poučiti, da njihova zahteva ni utemeljena v naukih katoliške cerkve. Toda le eden se je vdal, drugi so ostali trdovratni. Zato jim je naložil denarne kazni od 20 do 100 gl. Mnogo slabše je presojal prebivalce okoli Rifenberka in sv. Križa patriarhov namestnik Pavel Bizancij, ki se je naslednje leto mudil na Goriškem.

(Dalje prihodnjič)

SMEŠNICA

Nedavno sem bil na nekem političnem shodu. Govornik je krilil z rokami in rohnal:

"Ostresti se moramo anarizma, boljševizma, socializma in despotizma!"

Tedaj je vzkliknil moj sosed: "Ker ste že pri tem, dajte še revmatizem na program!"

1953	OCT.	1953
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

4. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. pridedi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. v proslavo svoje 40-letnice banket in ples, pri katerem igra Pecon-Trebar orkester.

4. — Podružnica št. 14 SZZ pridedi v AJC na Recher Ave. vinsko trgatev. Igra Grabnerjev orkester.

9. — Cleveland Ambassadors of Sport imajo v SND na St. Clair Ave. 7. letni jesenski festival. Johnny Pecon in Lou Trebar orkester!

17. — Društvo Danica št. 34 SDZ pridedi kokošjo večerjo v SDD na Prince Ave.

18. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti pridedi v cerkveni dvorani družabni večer.

24. — Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ pridedi plesno veselico v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Frankie Turek in njegov orkester.

25. — Podružnica št. 25 Slov. ženske zveze pridedi v cerkveni dvorani sv. Vida banket za 25 letnico obstoja.

30. — Demokratski klub 23. varde pridedi v SND na St. Clair Ave. svoj običajni letni ples.

Igrata Johnny Pecon in Louis Trebar.

31. — Društvo sv. Stefana št. 224 KSKJ pridedi zvečer v Hrvatskem domu na 6314 St. Clair Ave. svoj letni ples. Igra Triangle Trio.

NOVEMBER

1. — Glasbena Matica nastopi z operama "Cavaleria Rusticana" in "Pagliacci" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

14. — Klub 13 pripravlja večerjo s klobasami in kislim zeljem od 7. do 10. ure zvečer v SND na St. Clair Ave. Godba!

14. — Podružnica št. 3 Slov. moške zveze pridedi v Slov. domu na Holmes Ave. veselico s plesom.

25. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ pridedi večerjo z zabavo in plesom v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra Eddy Habat orkester.

DECEMBER

6. — Pevski zbor "Slovan" ima koncert v AJC na Recher Ave.

FEBRUAR

6. — Dr. France Prešeren št. 17 SDZ pridedi za svojo 40-letnico ples v SND na St. Clair Ave. Igra Pecon in Trebar orkester.

Fes lahko vidite v Turčiji le še v muzeju

Nekdanje tradicionalno pokrivalo muslimanov je v Turčiji prišlo popolnoma iz rabe, v drugih muslimanskih deželah pa se je še ohranilo.

V prvih letih republikanskega režima je neki uradnik egiptovskega poslanstva vzbujal veliko pozornost v Ankari: bil je edini človek, ki je nosil fes. Če hočejo danes stari Turki videti fes, morajo iti v muzej ali pa v nočno zabavišče.

Zakaj je Kemal-paša tako radikalno prepovedal fes? Iz Turkov je hotel napraviti Evropejce, in prav fes je bil tisto, po čemer so se Turki na prvi pogled ločili od njih. Kemal ni niti najmanj pomišljal. Predsednik republike si je nekega dne nataknil klobuk in odšel v Dađaj, kraj "najbolj bogu za hrbtno." Spremljevalci so se bali incidentov, ko je s "poganskim" pokrivalom šel v eno najbolj zaostalih področij Turčije. Predsednik je pokazal na klobuk in dejal ljudem, da to pokrivalo nosijo na zapadu in da se Turki ne smejo od njih razlikovati, ker so enakovredni narod. To je govoril zelo prepričevalno, ljudje so bili tako presenečeni, da niso niti črhnil v protest. Nekateri so odložili fese že prvo leto, najprej napredni, potem državni uradniki, vojaki in končno je bil objavljen zakon, ki je prepovedoval uporabo fesa.

Tako je moralo 13 milijonov Turkov nekega večera spraviti fese v najgloblje predale in se zjutraj pojaviti na cesti s klobuki ali čepicami.

Vsi seveda niso ubogali. Bilo je mnogo "čudovitih" scen na turških ulicah tiste dni. Nekateri sploh niso šli več kot leto dni na cesto in so v hiši nosili fes, nekateri kmetje so imeli na glavi ženske klobuke, ki so se dobili v mestih, ker v prvem letu Evropejci še niso utegnili zadovoljiti turškega trga s klobuki. Pozneje je začela oblast preganjati tudi tiste, ki so bili gologlavi in niso hoteli nositi "poganskih" pokrival. Končno je bila stvar le urejena, vlada je najbolj revnim razdelila na tisoče čepice in klobukov — Turki so pozabili, kaj je fes. Tako ni čudno, da je bil takrat klobuk tudi neke vrste "politično" pokrivalo, saj so še pred objavo zakona najzvestejši pristaši Kemal-paše nosili le klobuke.

Težav je bilo precej, n. pr. pri molitvi v džamiji, ko moral molilec udarjati c čelom o tla, evropska pokrivala pa imajo senčnike. Tako so si izmislili kape brez senčnika, medtem ko je vernik pušal klobuk s čevlji vred pred svetiščem. In ko je bila prva proslava desetletnice republike, so pod tribuno defilirali kmetje v narodnih nošah. Niso hoteli ne "moderne" čepice niti "protidržavnega" fesa, zato so defilirali gologlavi! Fes je popolnoma izginil, celo iz folklorea, le v najbolj skritih kotičkih muzeja ga še najdete in v šolskih knjigah piše: nekoč so naši predniki nosili pokrivalo, ki so se imenovala fes. In nič več.

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Zoper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski starši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vest, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zaper nemoralno literaturo

padne Nemčije. Med drugim predvideva ustanovitev posebne nadzorne urade pri zvezni vladi. Zakon je osnovan na ideji, da je treba sestaviti v različnih deželah specialne liste, v katere se bodo polagoma vpisale vse publikacije, ki žalijo нравnost. Prodaja takih publikacij mladostnikom pod 18 leti je strogo prepovedana. Prav tako je prepovedano obešanje ali razstava takih publikacij v oknih prodajaln. Na ta način upajo dvigniti nivo nekaterih ilustriranih revij, kajti nobeno založništvo ne bi rado prišlo v spisek onih, ki so uradno priznani, da izdajajo knjige, ki so strup za mladino.

Tako upajo, da boča iste iniciative, ki so pričeli izvajati v Franciji l. 1949, vzbudile po vsem svetu splošno kampanjo za zaščito mladine, ki je danes bolj v nevarnosti kot kdajkoli poprej.

Moški dobljo delo

ASSEMBLERS

FOR MACHINERY

Machinists

Izkušeni

Visoka plača od ure

Nadurno po 40 urah

Prosta zavarovalnina

Hospitalizacija

Plačane počitnice

(Novi Amerikanci sprejeti)

NATIONAL TOOL CO.

11200 Madison Ave.

(193)

FORD MOTOR COMPANY

Clevelandska tovarna

sprejema prošnje od

Novih Amerikancev

ki govore nekaj angleškega. Ta firma nudi visoke plače, dobre delovne pogoje in varnost za bodočnost. Zdaj preiskujemo sposobne moške za vsa različna dela. Prosimo oglaste se v našem employment uradu osebno na Engle Rd., južno od Brookpark. Če živite izven mesta, pišite na

FORD MOTOR CO.

17601 BROOKPARK RD.

Cleveland, Ohio

(196)

MALI OGLASI

Farma naprodaj

Farma z deset akri zemlje in hišo s štirimi sobami, polno podkletena, s kopalnico, gretjem, mrzlo in vročo vodo je naprodaj v bližini Chagrin Falls. Kličite Bedford 2-4546. (—191)

Lot naprodaj

Proda se lot 45x140 na Beverly Hills v Euclidu, med Euclid in Chardon Rd. Kličite KE 1-2142. (194)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.

HE 1-6607

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

In tam sedita mladi ženi, nedeljsko oblečeni, med njima majhna miza, ki jo je napravil Per. Ob stenah so vedra za mleko, na ognjišču lonec s kašo, na stenskih policah raznovrstna jedila, pod streho visi prekažena gnjat. Tako je zdaj v koči Ane Ramsojeve.

"Tukaj ti je prijetno," pravi Elza in se ozira okoli sebe. "Da, tukaj je skoraj prav tako, kakor na graščini," odgovori Ana in dvigne obrvi.

Smehljata se druga drugi. Obe sta zarjaveli od solnca in vetra, njune roke so zaznamovane od dela. Obe sta temnolasi, ali Anin ovalni obraz je še tako živahen. Za velikimi budnimi očmi se gotovo skrivajo slike, najbolje, da jih obdrži zase. Elzin obraz je bolj zaprt. Zdaj pa zdaj skloni glavo, preden pove tisto, kar misli. Večidel stvari pa ne pove, to se ji vidi. V njenih rjavih očeh so globine, v katerih je marsikaj skritega.

Elza si mora ogledati fantička. Izak mu je ime po starem očetu. Da, da, stari Izak Foll je še zmeraj korenjak, gotovo se pleše? In mali tam v postelji ne kaže, kakor bi se hotel izneveriti rodu. Ana posluša, vendar pri tem gleda v steno in se

smehlja. Potem vpraša Elza in pobesi oči: "Ali je težko skrbeti za otroka?"

Ani se oči hudomušno zabliškajo. "O," pravi, "skrbeti zanj ni tako težko, ali spravi ga dobro in lepo na svet, je huje?"

Elza se spozabi in pogleda Ano prestrašeno v oči. "Ali je res? Ali je bilo tako hudo, Ana?"

Ana bi jo rada še malo prestrašila. Zakazen, ker hodi Elza okrog in misli, da bo skrila, kako je zdaj z njo. "O, da — moj Bog!" pravi. "Če le pomislim na to, takoj spet čutim. O moj Bog! Ampak k sreči sem imela zdravnika in babico."

Ali se je mogla Elza temu upirati? Ne, morala je z resnico na dan. Prišla je po ovnikih, ampak prišla je. Kako bi bilo, če bi tukaj rodila otroka. Tukaj v divjini, kjer ni ne doktorja ne babice?

Ana je presenečena. "Kaj vendar praviš, ali je res tako daleč s teboj?" In spet se ji zabliška v očesnih kotičkih. Prisilila je to gosposko damo, da je pozabila na ves ponos in si ni vedela nikačor pomagati. "Sicer to zna tudi Karen," jo potolaži.

"Karen! Pa saj se ni ničesar učila."

"Ona že zna. Pri nas so žene vaje pomagati si brez babice."

Ani je seveda ta tolažba dovelj, ne pa Elzi. Da, ampak če se ni nič učila. Ti veš, kako lahko je dobiti od porodu vročico. In celo, če bi bilo mogoče poklicati doktorja semkaj, bi trajala pot sem in nazaj več tednov. Vzdihe in skloni glavo. "Da, da, ljubi Bog, mora že tako biti, kakor je."

Prvič je, dala komu od drugih tako približati se ji. Ali ni bil stanovski občutek, da je polkovnikova hči, ki ji je branil? Da je s temi ljudmi kakor tovariš, da se oblači kakor oni, da opravlja isto delo kakor oni, to je bila stvar zase. Ampak, da sedi tukaj in izpoveduje svoj najbolj skriti strah kmečkemu dekletu, to je bilo nekaj drugega.

In kdo to bolje razume od Ane? Zakaj ne bi uživala zmagoslavja? Ko sta doraščali, je bil razloček med njima velik. Nепrestano se je bilo treba klanjati pred gospodično na Dyrendalu. Kadar je prišla na polkovnikovo posestvo, je morala iti po kuhinjskih stopnicah. Kolikokrat je vendar videla dolge vrste koen razsvetljene in slišala godbo iz za zaves. Ali nikoli ni smela v one sobe, nikoli. Tega se zdaj spominja. Kaj je vedela o veliki gospodi, za katero so se zapirala vrata?

O čem so govorili tam notri, kaj so brali, kaj so se igrali, kaj so videli na potovanjih kaj so mislili drug od drugega? Tega Ana ni vedela, tega ni vedel noben kmet v okraju. Videle so polkovnika na prostem ali pa v njegovi pisarni. Dal je dobro napitnino, če mu je otrok odprl vrata pri ograji gvril je z ljudmi prijazno, dal hčene-mu očetu, posestniku na Ramsoyu roko, zmeraj v rokavici. Ampak kaj je vedela Ana o njegovem razmerju do njegovih otrok?

Če bi Elza pripovedovala, kako je s svojima dvema sinovoma pretrgal vse vezi, ker sta postala levičarska in se poročila svojemu stanu neprimerno, kako je njeno lastno srce bilo bližje bratoma, da pa se mu ga nikoli ni upala razodeti, ampak samo leto za letom nabirala v sebi upornost — ali bi o tem kaj razumela? Elza je zrastle na deželi, igrala se je s kmečkimi otroki. Za zabavo je molzla krave in večkrat pobegnili skrivaj iz hiše, da je mogla biti pri poslih v poselski sobi. Ampak, če si je hotela pošteno priznati, kaj je vedela o kmetih?

Danes se je zasedela in pripoveduje. Nekak strah jo sili k temu, da zaupa drugemu člo-

veku vse več in več. Moj Bog, Ana je vendar ženska, tovarišica v tej samoti. Usoda ju je vrgla v svet brez stanovske razlike. Saj morata biti složni in dobri druga z drugo.

Nekaj časa poveša glavo, preden ji zaupa neko stvar, na katero je popolnoma pripravljena. Ko pride v jeseni njen čas — ne bo tega preživela.

"Ah, kakšna neumnost," pravi Ana.

"Da, da, videla boš." Potem pa je tako čudovito spominjati se. Kako so se njeni starši veselili, ko se jim je končno rodila hčerka. Ko bi jim bil takrat kdo dejal, da se bo tako skončalo!

Tako pripoveduje nekaj več o svoji mladosti. Zdaj tako dobre de, govoriti o tem. Spominja se, kako lepa je bila mati in kako je bila zadnji večer pri njej ob postelji in je rekla lahko noč. Ana posluša in je vse bolj in bolj prevzeta. To toplo čuvstvo do matere in očeta sicer pozna, ali nikoli ga ne bi izrazil z besedo. Elza govori o

svojih bratih, eden je kapitan, drugi advokat. No da, bila sta sicer levičarska, pa kljub temu sta jo smatrala najbrž za padlo žensko.

Njun naslov bi lahko zvedla, ampak ali sta ji pisala le eno besedo? In zakaj naj bi ona beračila zanjo? Da, da, naj delata, kakor hočeta. O vsem tem mora zdaj govoriti... Ali popolnoma pozablja, da Ana ni njena sestra? Saj ji vendar silijo na dan stvari, ki jih človek ne zaupa komurkoli. O svojem bivanju v samostanski šoli v Nemčiji, o nekem nemškem častniku, ki se ji ni naveličal pisati ljubavna pisma, in še več. Ano spravlja v smeh, ona sama se smehlja v duhu. Nekoliko mora pripovedovati tudi o svojem očetu. "Ali se ti ne zdi, da je bil tako lepe visoke postave? Saj si ga videla na konju. Ali si kdaj videla takega moža? O, bil je brez primere tudi proti nam otrokom."

Kaj drugače Ana vsekakor od nje ne izve. In potem preide spet k drugim spominom.

ZDAJ JE ČAS ZA PRIJAVO POTOVANJA V STARI KRAJ!

Jugoslavija je zaradi svojih posebnih političnih in gospodarskih razmer postala središče vsesplošnega zanimanja. Amerikanci, Angleži, Francozi in razni drugi narodi iz vsega sveta hodijo tja. Kako ne bi šli tja mi, ki smo sami ali pa naši starši preživeli tam svojo mladost! Naj nam je tamkajšnja vlada všeč ali ne, lepote dežele bodo budile v nas prijetne spomine in ponos, ugodno podnebje bo okrepilo naše zdravje. Zaradi velikega navalna potnikov je sedaj najboljši čas za prijavo. **ZDAJ SE LAHKO DOBI MESTA ZA KATERIKOLI MESEC, KASNEJE BO TREBA VZETI, KAR BO OSTALO.** Ne odlašajte torej, ampak **pohitite!** Obrnite se na znano potniško pisarno **August Kollander**, ki Vam bo v najkrajšem času oskrbel vse potrebno.

Letos pravijo poročila, da je bila v Jugoslaviji dobra letina in da kruha ne bo manjkalo. Morda, morda tudi ne, vsekakor pa je še vedno zelo trda za blago kot je kava, kakao, poper, riž, olje in drugo, kar mora Jugoslavija uvažati. Sorodniki in prijatelji bodo veseli, če se jih boste spomnili. **Tvrdba A. Kollander POŠILJA PAKETE** po naročilu, odpošilja pa tudi tiste, ki ste jih sestavili sami, če jih prinesete v pisarno.

Zaslugek v Jugoslaviji je v primeri z našim majhen, blago pa še vedno precej drago, zato ljudem **primanjkuje denarja**. Če je to že pri onih, ki so zaposleni, kako je šele s starčki, ženami in nedoraslimi otroci? Država skrbi za nje, kolikor more, toda to pokrije komaj najnujnejše. Kašo vam bodo domači, prijatelji in znanci hvaležni za vsak dolar, ki ga jim boste poslali. **Tvrdba A. Kollander pošilja denar v vse kraje Slovenije in Jugoslavije PO NAJBOLJŠEM MENJALNEM TEČAJU.**

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Henderson 1-4148

Cleveland 3, Ohio

Volište zmožnega in naprednega moža za zastopnika 23. varde!

X FRANK MERVAR

Enako zastopstvo za vse, ne samo za nekatere!

Za splošno izboljšanje naše naselbine.

Za znižanje posestnih davkov.

Za čiščenje zraka od dima.

Za ureditev obrežja ob jezeru v Gordon Parku za kopanje.

MERVAR FOR COUNCIL COMMITTEE.

Govori o domačih plesih, o mlademu očetu pobočniku, o študentih in inženjerih, ki so jih poleti prihajali obiskovat, o izprehodih v gozdu, o voznjah z jadrnic na otoke v svetlih nočeh. Kako daleč ji more Ana slediti? Da, da, vedela je, da

bogati ljudje veselo živijo. Elza se spominja svojih dekliških let in mora pripovedovati in pripovedovati. Da le ne prekorači prave meje. Domotožje je, ki govori iz nje.

(Dalje prínodnjíc.)

VELIK LJUDSKI SHOD

se vrši danes zvečer ob 8. uri

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU na St. Clairju

pod pokroviteljstvom Demokratskega Kluba 23. varde

GOVORNIKA

ALBERT J. PORTER,

kandidat za župana

JOHN F. KOVAČIČ,

sedanji councilman

... in drugi ...

Za zabavo:

PECON in TREBAR ORKESTER

OKREPČILA!

EDWARD J. KOVACIC,

Stoloravnatelj

ANGELINE KARLINGER,

Tajnica.

Ponovno izvolite

John A. FAKULT

za

Councilmana

32. varde

NADALJUJTE NAPREDEK

Primarne volitve 29. sept. 1953

JACK A. BANKO, Sec'y.

Keep City Hall Independent

Ponatis iz Cleveland Press, 7. avgusta 1953

Da gre Cleveland NAPREJ

VOLITE ZA

X ANTHONY J. CELEBREZZE

ZA ŽUPANA CLEVELANDA

Nepristranske primarne volitve — 28. septembra 1953

PRIPOROČEN OD:

Gov. Frank J. Lausche
The Cleveland Press
The Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County and its 17 Associate Nationality Leagues
Local 755 U A W - CIO
Local 1050 U A W - CIO

NJGOV REKORD ZASLUŽI VAŠ GLAS

"ZASLUŽITE SI BOLJŠI DOBIČEK"

Investicijske note — Izplačljive v enem letu

7%

Obresti plačljive pol-letno

THE LINCOLN MORTGAGE CO.

Investicija zagotovljena z vašo hišo

405 Prospect-4th Bldg.—Main 1-5088

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money orderu, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znam, prosimo, ne pošiljajte

FRANCE GORŠE
AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa dela cerkvene in liturgične umetnosti po lastnih izvornih načrtih, tudi postaje križnega pota v bakru, mavcu ali v žgani glini. Izvršuje tudi načrte za slikana okna, paramente, prapore, kelihe in monštrance.

6519 St. Clair Ave.

Tel. HE 2-1290

Cleveland 3, Ohio

